

Alphabetum linguae sanctae : mystico intellectu refertum

Chéradame, Jean (149.-154.? ; humaniste et libraire). Auteur du texte. *Alphabetum linguae sanctae : mystico intellectu refertum*. 1532.

1/ Les contenus accessibles sur le site Gallica sont pour la plupart des reproductions numériques d'oeuvres tombées dans le domaine public provenant des collections de la BnF. Leur réutilisation s'inscrit dans le cadre de la loi n°78-753 du 17 juillet 1978 :

- La réutilisation non commerciale de ces contenus ou dans le cadre d'une publication académique ou scientifique est libre et gratuite dans le respect de la législation en vigueur et notamment du maintien de la mention de source des contenus telle que précisée ci-après : « Source gallica.bnf.fr / Bibliothèque nationale de France » ou « Source gallica.bnf.fr / BnF ».

- La réutilisation commerciale de ces contenus est payante et fait l'objet d'une licence. Est entendue par réutilisation commerciale la revente de contenus sous forme de produits élaborés ou de fourniture de service ou toute autre réutilisation des contenus générant directement des revenus : publication vendue (à l'exception des ouvrages académiques ou scientifiques), une exposition, une production audiovisuelle, un service ou un produit payant, un support à vocation promotionnelle etc.

[CLIQUER ICI POUR ACCÉDER AUX TARIFS ET À LA LICENCE](#)

2/ Les contenus de Gallica sont la propriété de la BnF au sens de l'article L.2112-1 du code général de la propriété des personnes publiques.

3/ Quelques contenus sont soumis à un régime de réutilisation particulier. Il s'agit :

- des reproductions de documents protégés par un droit d'auteur appartenant à un tiers. Ces documents ne peuvent être réutilisés, sauf dans le cadre de la copie privée, sans l'autorisation préalable du titulaire des droits.

- des reproductions de documents conservés dans les bibliothèques ou autres institutions partenaires. Ceux-ci sont signalés par la mention Source gallica.BnF.fr / Bibliothèque municipale de ... (ou autre partenaire). L'utilisateur est invité à s'informer auprès de ces bibliothèques de leurs conditions de réutilisation.

4/ Gallica constitue une base de données, dont la BnF est le producteur, protégée au sens des articles L341-1 et suivants du code de la propriété intellectuelle.

5/ Les présentes conditions d'utilisation des contenus de Gallica sont régies par la loi française. En cas de réutilisation prévue dans un autre pays, il appartient à chaque utilisateur de vérifier la conformité de son projet avec le droit de ce pays.

6/ L'utilisateur s'engage à respecter les présentes conditions d'utilisation ainsi que la législation en vigueur, notamment en matière de propriété intellectuelle. En cas de non respect de ces dispositions, il est notamment passible d'une amende prévue par la loi du 17 juillet 1978.

7/ Pour obtenir un document de Gallica en haute définition, contacter utilisation.commerciale@bnf.fr.

(C)

6133

IOANNIS CHERADAMI
ALPHABETVM LINGVAE SAN-
CTAE, mystico intellectu refertum.

OV LOINGA LE

TOST OV TARD & PRES

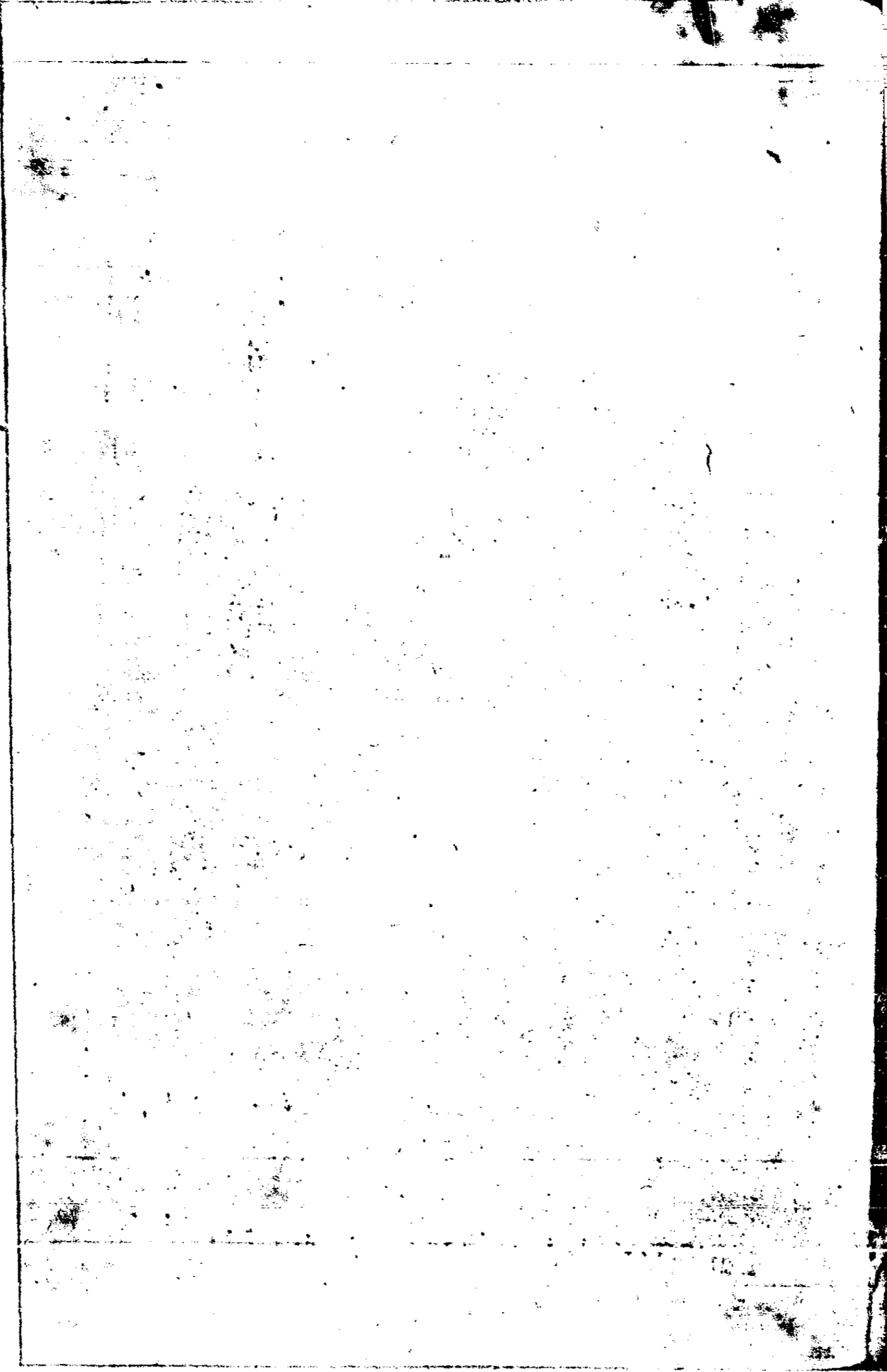

PORTIV FEBIE BESOINGA

Oilles de Gourmont

Paris apud Aegidium Gormontium, sub scuto
Colonensi, in via Iacobea. 1532

X. 57.

REVERENDISSIMO IN CHRISTO PATRI, Paulo a Carreto, Cadurcensi episcopo ac comiti illustrissimo, Io. Cheradamus S. D.

m

Vita cum gratulatione ample
eteris quicquid lucis in medi-
um profertur, publicum sem-
per ac necessarium ratus quod
datur. Publicum, quod non am-
bigis diuina prouidentia al-
tissimi omnia circumspecien-

te prolatum quod datur cuiusmodi est quicquid
in lucem edidit G. Budæus, vir vndique absoluti-
or, qui pro multitudinis opinione. Quod si ipsa
prouidentia nolisset, quod vir ille scripsit, pu-
blicum ac nostrum esse, diutius celasset, & frustra
definitum esset a Socrate, sapientem publicum
bonum esse. Necessarium autem, quod eius rei que
datur, scientia mortalibus deesset, esset autem pro-
futura si prodijisset: quemadmodum profuit quod
acumine, luce, eruditione, ac scientia Budæi iam
verius nostri quam sui, prodijt: id quod vel nomine
Indicat. τί θέμαι γάρ κατὰ τὴν τῆς φρονήσεως
ἐπωνυμίαν αὐτὸν τὸν μέγα δαίμονα εἶναι,
καὶ ταύτη ὁρθῶς βέβαιον καλεῖσθαι. Qua-
re quum probe ipse sciam quod nemo vnus o-
mnia nouit, & quod omnes norunt, publico omnium
bono norum: nolui ex genere hominum esse, qui
talentum libenter suffodiunt, & scientias occul-
tant, & malunt inertiores videri, ne doceant aut
scribant, quam docendo æmulos patere iniquius

a ij

q̄ esse arbitratus ipse sum semper, lucernulam,
 quam omnium bonorum dator mihi dedit, me-
 tu quorundam odij sub modium abscondere, q̄
 linguæ sanctæ donum inculta & rustica veste in
 medium proscenium constituere, præsertim qui
 existimem quibusdam nostrum hanc discendam
 potius, q̄ hac ignota, in sacris commentandum:
 ut scilicet oracula diuina suis fontib⁹ ac linguis
 intelligantur, & non hauriantur ex frigidorum
 cōmentariorum (lapsus sum, volebam dicere cō-
 mentariorum) lacunis. In quibus videre est fœ-
 dissimos lapsus, & quàm insulse tractēt diuinam
 scripturam, qui literarum hebræarū sunt ignari,
 qualis extitit Carrensis, qui super quendam locū
 cap. 19. Job, vbi in hebræo legitur, in saxo incidā-
 tur, legit, vel celte sculpantur in silice. Inquiens,
 celtes instrumētū est quo literę vel imagines scul-
 puntur in silice. Fœdus nimirum lapsus. nō enim
 celtes instrumētū est, neq; in hebræo nec apud 72
 reperit, nisi forte pro $\gamma\psi$ interpretari quis vo-
 luerit vel certe, pro quo falsō legitur celte. sed ea
 dictio ad æternitatē significat, nō certe. Q̄ au-
 tem ipse illis fontibus studuerim (nihil enim re-
 fert quanta, sed q̄ optima legerim) aut q̄ profue-
 rim, id omne ex Myriade illa nostra mystica su-
 per nomine $\gamma\psi$, tuo, ac illorum verorū præco-
 num illius sanctissimi nominis, quod est supra
 omne nomen, qui Sorbonici vere a sorte bona di-
 cūtur, $\kappa\lambda\upsilon\rho\varsigma \gamma\alpha\rho \kappa\upsilon\rho\iota\delta\upsilon \alpha\upsilon\tau\acute{o}\iota \epsilon\iota\sigma\iota \gamma\psi$. i. ad
 æternitatem iudicio subiacebit. Te interim, qui
 æterna semper mēte complecteris, nō quę fluxa
 & fragilia sub cœlo, sed quę sempiterna sunt su-

pra caelos, hisce sacris linguæ hebraicę literis di-
 gito dei conscriptis donamus, quibus nomina
 sacra conflantur, non ab hominibus, sed ab ipso
 altissimo inuenta. Vnde eã ipsam linguã sanctã
 vulgo dicimus, quodd id vnum præter cætera ve-
 re debet sacrũ appellari & sanctum, quod deus
 sanxit, & honori suo, non humanis illecebris re-
 seruauit. Nam si non mediocris est ponderis ne-
 gotium de literis Græcis, vt Platõ summa indu-
 stria, & acri studio, & ingenio sagaci, earũ pro-
 bat diuitias, imo delicias in libro cui Cratyl. in-
 scriptio est. nõ enĩ, vt ipse inquit, alphabero ha-
 bemus quicquam melius, quo de veritate primo-
 rum nominũ iudicemus, ἐπειπερ συλλαβαῖς
 τε καὶ γράμμασι ἢ μίμησις τυγχάνει οὐσα
 τῆς οὐσίας ὀρθότατον ἐστὶ διελθεῖν τὰ
 σοιχῆα πρῶτον .i. Quandoquidem syllabis &
 literis imitatio sit essentia, rectissimum est dis-
 cernere elementa primum. Quanto magis literę
 sanctissimæ linguæ, quæ supra omnium existi-
 mationem est docta, lepida, & grauis: quæ licet
 angusta sit si voces recenseas, nihil tamen patitur
 sibi deesse: tam varie vtitur sua supellectile,
 id autem honeste, diligenter, ac erudite. De qua
 differat licet Demosth. aut Cicero aliquis, pro-
 fecto crediderim eum in harum sacrarum lite-
 rarum arcanis mutum ac elinguem futurũ. Omo-
 nes enim homines, inquit Orig. ad verbi diuini
 explanationem non solum ineloquentes, sed &
 muti putãdi sunt. Quin hoc de ipsa sacratissima
 lingua dicere audeo, siue iucunditatem, siue eru-
 ditionem cũ summa grauitate (quomodo enim
 a iij

ene sen it d

Orig.

non essent graua, sancta, inuiolabilia, quæ cælo
 demissa sunt oracula:) coniunctam consideres.
 Nulla crebrioribus & ciuillioribus tum loquutio-
 nibus, tū tropis pollet. Quis, oro, Demosthenes
 aut Cicero tā breuibus omnia p̄fecit & appara-
 uit, vt ad summam rei cum tanta opportunitate
 tantoq; decoro perueniat, vt illi qui hisce literis
 sacra oracula eo spiritu quo hauserunt, nobis cre-
 didere? Quod si, o iuuenis supra ætatē eruditissi-
 me, de eruditione certemus, & eruditum sit quod
 mundum est, tersum, graue, ac penetrans, quod
 omnigenis figurarū cum sentētiarū tum dictio-
 nū coloribus discriminatum est, quod tropis
 tanq; floribus variegatum, quod comparationi-
 bus & similitudinibus adpositissimis refertum:
 nihil profecto erit apud vlllos vllius linguæ do-
 ctos, quod illorum possit eruditioni ac tersitudi-
 ni conferri, nedum anteferri: hoc vno excepto,
 quod filij lucis non tam diligenter ordinem & ar-
 tem seruant, atq; filij tenebrarum, ac earum stu-
 diosi, q; vt rhetorices præcepta primis labijs de-
 libauerunt, iam nihil aliud q̄ artem moliuntur:
 cumq; pro publica concione disserunt, seiplos
 continue produnt cum longis partibus, tum ver-
 borum apparatu, quod non prodierunt gloriæ
 dei, & conscientiarum salutis gratia, sed vt docti
 videantur. Quod autem secus a sacris scriptori-
 bus fiat, id ipse prouidentię acceptum fero: vt sci-
 licet spiritus, non oratoris impetū agnoscamus,
 palamq; fiat, mentes aculeo spiritus, non oratio-
 nis capi. Quare putauī me iam munus te Paulo
 a Garreto oppido dignum nactū esse. Quid enim

dignius, quàm vt. 2. 2. licet lingue sanctæ, inueni-
 tum ac donum altissimi, virtutib⁹ illis. x 7. quas
 Paulus ad Timotheum scribēs, quinq; senibus
 ab illecebris huius seculi expurgatis, in episcopo
 requirit, cum primis tibi vni Paulo ex culto ve-
 dicentur? Præterea ad Titum Paulus, easdem
 virtutes paulo perstrictius repetens, episcopum
 ἀνέγκλητον. i. inculpatum esse vult. At quid in
 Pauli a Carreto celsitudine est quod vel momus
 ille culpare possit? Paulus episcopū μὴ ἀνθάδης
 .i. non præfractum, & sui sensus plus satis tena-
 cem esse vult. Paulus a Carr. licet ex suo ipsius
 pectore egregie sapiat, decernat p se omnia pru-
 dēter, tamen mira quadam animi moderatione
 etiā aliorū sententias lubens admittit. Paulus e-
 piscopum μὴ ὀργίλον. i. non iracundū esse vult.
 at quid Paulo a Carreto mitius? quid modestius?
 Paulus episcopum μὴ πᾶροινον. i. non vino-
 sum vult esse: & Paulus nihil pri⁹, nihil antiqui⁹
 habet ipsa sobrietate. Paulus episcopū non vult
 esse πλῆκτην. i. percussorem. Quisnam obsecro
 in Pau. a Car. lingue vel cōtumeliosæ, vel iurgio-
 sæ erga subditos indicium vllum persensit? Pau-
 lus non vult episcopum ἀισχρομερδῆ .i. turpis
 lucri cupidū existere. ab illo sane Paul. a Car. ab-
 horret, vt qui maxime. Paul. iubet episcopū esse
 φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον,
 ἔσιον, ἐγκρατῆ, ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν
 διδασχὴν πισοῦ λόγου. id est hospitalē, bonar-
 um rerum studiosum, sobrium, iustum, pium,
 temperantem, tenacem eius qui secundū doctri-
 nam est fidelis sermonis. At illa virtutū vniuersa
 a illij

sarum ornamenta adeo in Paulo a Carreto re-
 splendent, vt illa omnia, quid dicam exornare
 vix cōmemorare possim. Deniq; fidissimis mi-
 nistris nouem illis virtutibus excultis, quas ad
 Timo. apostolus recenset, tu mi Paule omnium
 hominum foelicissime es comitatus. Ecquis non
 vnum Paulum vel vnius Petri Bertrādi comita-
 tu foelicissimum dicat? ex ista ætate, hac in ciui-
 tate omnium vtriusq; iuris peritissimi, secundū
 tamē vnū Petrū Stellā. nā oēs qui ex omni æta-
 te, non modo in hac vrbe, sed in toto orbe intelli-
 gentiam siue vtriusq; iuris siue quarumcunq; bo-
 narum artium ac disciplinarum habuerūt, si vnū
 in locum conferantur, cum Petro Stella nō sunt
 comparandi. Nimirum is habet locum inter iu-
 ris peritos, vtriusq; iuris peritissimus ipse, sum-
 morum hominum propē consensu, quem Petrus
 apostolus in apostolico senatu. Hæc est mi Pe-
 tre Bertrande ea ipsa stella quę dudum in Gena-
 bo oppido apud Ligurim flumen radios omni-
 genæ suæ eruditionis in orbem diffudit per tri-
 quetrum aspectum a fratre tuo iustitiæ magis q̄
 iuris cōsulto. Culus inquā clarissimę stellę iā ze-
 nith. i. vertex lucidissim⁹ in sancto senatu nostro
 lumen cæteris foenerat.

Vale,

Cur apud Hebræos tantum vigintidue literæ,
ac tres partes orationis.

Quemadmodum tres mundos figurat
antiquitas, supremū omnium ultra
mundanum, quem philosophi intel-
lectualem vocant, a nemine satis pro dignitate
decātatū, Hebræi autē עולם המלאכים .i. se-
culū angelorū, in quo sunt nouē chori angelorū,
siue creature penitus spirituales, semper ma-
nentes, nulli vel motui vel alterationi obnoxie,
quibus nouem literæ in suum ordinem locatæ ab
א vsq; ad ח significantur. Proximum huic cę-
lestē, quē Hebræi עולם תגלגלים .i. seculū
orbū qui mouentur in loco, quibus nouem itē
literæ א ב ad literā ז designantur. Postremum
omnium sublunarem, quem nos incolimus, he-
bræice vocam⁹ עולם תיסוריית .i. seculū ele-
mentorum, & in eo est homo, qui appellatur
עולם הקטן .i. seculū paruū, quod gręci dic-
cunt μικρόκοσμος: quibus inquam 4 elemen-
tis 4 reliqua elemēta intelliguntur. Vnde puto
dicta sunt elementa, quasi hylemēta .i. materia-
lia, ex quibus minimis maxima fiunt. nā si par-
uum paruo superaddas, & simul omne cōponas,
magnus fors tandem fiet aceruus. Ita & lingua
sancta diuiditur in tres partes orationis, scilicet
in עש .i. nomen, quod significat p modū sub-
stantię per se stantis & pmanentis: & in עולמ
.i. verbū, qđ significat cū tēpore, quod est mēsur-
a motus: & in מלת הטהט .i. dictionē ra-
tionis, quod est colligatio nominis & verbi, quæ

non permanet, & in hoc lingua hebræa, nō modo quia prior est ceteris linguis, verum etiā quia naturam sequitur entis, non flectens, nec per casus sua varians nomina, vt græca & latina. Hæc igitur 22 diuinas literas ex mente Hieronymi in 7 connexiones locabimus, quod facilius illud sacratissimum sacramentum septime connexionis, quæ est extrema, refertissima mystico intellectu, percipiatur.

Prima connexio.

tabularū	plenitudo	dom ⁹	doctrina
Daleth	Gimel	Beth	Aleph
4 ך	3 ג	2 ב	1 א

Quod videlicet doctrina ecclesiæ, quæ domus dei est, in librorum reperiatur plenitudine diuinorum.

Secunda connexio.

vita	hæc	et	ista
Cheth	Zain	Vaf	He
8 ח	7 ז	6 ו	5 ה

Quæ enim alia potest esse vita sine sciētia scripturarum, per quam etiam ipse Christus agnoscitur, qui est vita credentium?

Tertia connexio.

principium	bonum
Iod	Teth
10 י	9 ט

Quia quauis nunc sciamus vniuersa quæ scripta sunt, tamen ex parte cognoscim⁹, & ex parte prophetamus: & nunc per speculum in ænigmate videmus: cum autem meruerimus esse cum Christo, & similes angelis fuerim⁹, tunc il-

brorū doctrina cessabit, & tunc videbimus facie
ad faciem bonum principium, sicuti est.

Quarta connexio.

disciplinæ, siue cordis	Manus
Lamed	Caph
30 ל	20 מ

Man⁹ intelliguntur in opere, cor & disciplina in-
telliguntur in sensu: quia nihil facere possumus,
nisi prius quæ facienda sint scierimus.

Quinta connexio.

adiutoriū	sempiternū	ex ipsis
Samech	Nun	Meme
60 ס	50 נ	40 מ

Hoc explanatione non indiget, sed omni luce
manifestius est, ex scripturis æterna subsidia mi-
nistrari.

Sexta connexio.

iustitiæ	oris	fōs sine ocul ⁹
Zade	Pe	Ain
90 צ	80 פ	70 א

Secundum illud quod in quarto numero expo-
suimus.

Septima connexio.

signa	dentium	capitis	vocatio
Taf	Sin	Res	Ceph
400 ט	300 ש	200 ר	100 פ

Per dentes articulata vox promitur, & in his si-
gnis ad caput omnium, qui est ישי Christ⁹, per-
uenitur: per quē venitur ad regnū sempiternū.
¶ Quasi prædiceret alphabetum, & prælagiret
vaticinio, q̄ ipsa litera ט vbi Christ⁹ & dei ver-
bum & deus in septima huius instabilis seculi

etate aduenerit in carnem, erit aptissim⁹ chara-
 cter figurandi nominis Ψ , quē deus pater dedit
 inuocandū supra omnem ecclesiā, quæ est cor-
 pus ipsius. Videamus aliud mysteriū. Nunquid
 lampas in effigie sua & figura, Ψ literę, circun-
 ductis lineamentis corporalibus, par & cōsimi-
 lis est in qua instat Ψ elementi, quod deitatē he-
 bręis designat, lychnus splendet: oleū eius lāpa-
 da & lychnum ita igni cōiungit, vt absq; omni-
 bus ijs simul iunctis splendor lampadis tene-
 bras exire nolit. quare & Salom. cecinit $\Psi \Psi \Psi$
 .i. oleū effusum nomen tuum. Oleum autē apud
 Hebręos a Ψ incipit litera. igitur Ψ olei nota
 .i. effusi & effabilis nominis cōueniens extat si-
 gnaculum, quod ita Christi personā imbibit, vt
 quicquid de vna in illo natura dicit, de alia quoq;
 verū esse perhibeat. $\Psi \Psi$ homo nat⁹ est ex vir-
 gine. $\Psi \Psi$ etiā de⁹ nat⁹ est ex incorrupta virgi-
 ne. Vnde ipsa non tantū $\chi\rho\iota\sigma\tau\acute{o}\nu\kappa\omicron\varsigma$.i. Christi
 parēs, sed etiam $\theta\epsilon\omicron\tau\acute{o}\nu\kappa\omicron\varsigma$.i. dei mater iure colit-
 tur. Dicūt præterea secretiores hebręi, qd iuramē-
 tum multa connectit, maxime septenarium illū
 excelsum, a quō proueniūt omnia: sicut vocabu-
 la iuramenti & septenarij idem sunt in eorū lin-
 gua, adeo qd $\Psi \Psi \Psi \Psi \Psi \Psi \Psi$, quod iurauit significat, ve-
 nit a $\Psi \Psi \Psi$, quod septem significat: vt secun-
 dum eos sensus sit, iurauit. i. septenauit, vel per
 septem obtestatus est, & illa septem adduxit in
 testimonium. Quod volēs significare Abraham
 quando pepigit foedus cum Abimelech, statuit
 septem agnas in testimonium, per quas septem
 agnas representare intendebat septenarium il-

lud excelsum, iuxta quod stant septem spiritus
 qui in cōspectu throni dei sunt. Vnde Origenes
 scribens in illud Esaię: Apprehendent septē mu-
 lieres virum vnum, ait, Supra multos tuit spi-
 ritus sanctus cum suis donis: sed in nullo quies-
 uit, nisi supra Iesum, qui est vnicus sponsus, quē
 apprehenderunt septem mulieres .i. septenarius
 ille excelsum indissolubili vinculo. Iuravit domi-
 nus Christo, vt esset sacerdos in æternū: & quia
 iuravit, ideo quieuit super eum spiritus septifor-
 mis. Vnde equatur illud tertium, scilicet **אבש**
 quod Hebræi dicunt conuenire cum iuramēto,
 & septenario, & quietem significat. Quieuit igitur
 septiformis spiritus in eo, & septenarius ille
 excelsum: quia pater omnipotēs ad eū iuravit, vt
 semp sanctus & diuinus permanēs, alios sanctifi-
 caret, & diuinos faceret. Et illud obseruandū est
 quod eadem litera **ש** habet tres ramusculos in
 vnum colligatos, quæ indicat trinitatem perso-
 narum colligatarū in vna essentia diuina, de qua
 & locupletius in Myriade illa nostra. Oro te, in-
 quit diuus Hiero. quid hoc sacratius sacramen-
 to? quid hac voluptate iucundius? qui cibi, quæ
 mella sunt dulciora, quàm dei scire prudētiam,
 & in abdita eius intrare, & sensum creatoris in-
 spicere, & sermones domini dei tui, qui ab huius
 mundi sapientibus deridentur, plenos docere sa-
 pientia spiritali? Habeant sibi cæteri, si velint,
 suas opes, gemma bibant, serico niteant, plausu
 su populi delectentur, & per varias voluptates
 suas diuitias vincere nequeant: nostræ diuitiæ
 sint in lege domini meditari die ac nocte, pullas

re sanuam non patētem, panes trinitatis accipere, & seculi fluctus domino præeunte calcare.

¶ Naturalis literarum diuisio.

X prælibatis ergo 7 connexionibus
 e puro satis patere quod elementorum
 hebræorum nomina proferimus, ipsa
 vero elemēta nequaquam .vis enim literę sola dictio-
 nibus inseritur, vox autem de foris subiungitur,
 nam aliud nihil $\aleph \ beth \ gimel$ exprimunt, nisi labiorum
 gesticulationem: sicut $chet \ vau \ lamed$ linguę im-
 pulsum: & $dalet \ reth$ dentium exhibilātem cre-
 pitum: similiter $zayn$ palati vuulęq; cōmo-
 tionem: & yod solum hiatum gutturis. Hęc
 illarum est virtus literarum atq; potestas, non vt
 totę secundum nomen ingrediantur dictionem,
 sed quod aptitudine sua præbeant applicatiōem
 vocis ad vocalia instrumēta: sicut nec apud grę-
 cos literę non proferuntur, teste Platone, $\omega\sigma\pi\epsilon\rho$
 $\tau\omega\mu \ \sigma\omicron\iota\chi\epsilon\iota\omega\mu \ \omicron\iota\delta\alpha \ \omicron\tau\iota \ \omicron\upsilon\omicron\mu\alpha\tau\alpha \ \lambda\epsilon\gamma\omicron\mu\epsilon\mu,$
 $\acute{\alpha}\lambda\lambda' \ \omicron\upsilon\kappa \ \acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\alpha} \ \tau\acute{\alpha} \ \sigma\omicron\iota\chi\epsilon\iota\alpha \ \pi\lambda\eta\rho \ \tau\epsilon\pi\acute{\alpha}\rho\omega\mu$
 $\tau\omicron\upsilon \ \epsilon, \ \kappa\alpha\iota \ \tau\omicron\upsilon \ \upsilon, \ \kappa\alpha\iota \ \tau\omicron\upsilon \ \omicron, \ \kappa\alpha\iota \ \tau\omicron\upsilon \ \omega. \ \tau\omicron\iota\varsigma \ \delta'$
 $\acute{\alpha}\lambda\lambda\omicron\iota\varsigma \ \phi\omega\upsilon\eta\epsilon\sigma\iota \ \tau\epsilon, \ \kappa\upsilon\ \ \acute{\alpha}\phi\acute{\omega}\nu\omicron\iota\varsigma, \ \omicron\iota\delta\alpha \ \omicron\tau\iota \ \pi\epsilon$
 $\rho\iota\tau\iota\theta\epsilon\upsilon\tau\epsilon\varsigma \ \acute{\alpha}\lambda\lambda\alpha \ \gamma\rho\acute{\alpha}\mu\mu\alpha\tau\alpha, \ \lambda\epsilon\gamma\omicron\mu\epsilon\mu, \ \omicron\upsilon\omicron\mu\alpha\iota$
 $\tau\alpha \ \psi\omicron\iota\omicron\upsilon\upsilon\tau\epsilon\varsigma, \ \acute{\alpha}\lambda\lambda' \ \acute{\epsilon}\omega\varsigma \ \acute{\alpha}\nu \ \acute{\alpha}\upsilon\tau\omicron\upsilon \ \delta\ \eta\lambda\omicron\upsilon\mu\epsilon\iota$
 $\theta\eta\mu \ \tau\eta\mu \ \delta\ \acute{\upsilon}\nu\alpha\mu\iota\mu \ \acute{\epsilon}\nu\tau\iota\theta\acute{\omega}\mu\epsilon\mu, \ \omicron\rho\theta\acute{\omega}\varsigma \ \acute{\epsilon}\chi\epsilon\iota$
 $\delta\ \eta\acute{\epsilon}\iota\upsilon\omicron \ \tau\omicron \ \omicron\upsilon\omicron\mu\alpha \ \kappa\alpha\lambda\acute{\epsilon}\iota\upsilon, \ \delta\ \acute{\alpha}\upsilon\tau\omicron \ \eta\ \mu\iota\upsilon\upsilon \ \delta\ \eta\lambda\acute{\omega}\sigma\eta\iota.$
 $\omicron\iota\omicron\upsilon \ \tau\omicron \ \beta\eta\tau\alpha \ \omicron\rho\acute{\alpha}\varsigma \ \omicron\tau\iota \ \tau\omicron\upsilon \ \eta, \ \kappa\alpha\iota \ \tau\omicron\upsilon \ \tau, \ \kappa\alpha\iota$
 $\tau\omicron\upsilon \ \alpha. \ \pi\rho\omicron\sigma\epsilon\theta\acute{\epsilon}\nu\tau\omega\mu, \ \omicron\upsilon\delta' \ \acute{\epsilon}\mu \ \acute{\epsilon}\lambda\acute{\upsilon}\pi\eta\sigma\epsilon\mu, \ \acute{\omega}\sigma\epsilon$
 $\rho\alpha\iota \ \omicron\upsilon\chi\iota \ \tau\eta\mu \ \acute{\epsilon}\kappa\acute{\epsilon}\iota\upsilon\omicron\upsilon \ \tau\omicron\upsilon \ \sigma\omicron\iota\chi\epsilon\iota\omicron\upsilon \ \phi\acute{\upsilon}\sigma\iota\mu \ \delta\ \eta$
 $\lambda\acute{\omega}\sigma\alpha\iota \ \omicron\lambda\omega \ \tau\acute{\omega} \ \omicron\upsilon\omicron\mu\alpha\tau\iota \ \omicron\upsilon \ \acute{\epsilon}\beta\omicron\upsilon\lambda\epsilon\tau\omicron \ \omicron\upsilon\omicron\mu\alpha\iota$
 $\theta\acute{\epsilon}\tau\eta\varsigma \ \omicron\upsilon\tau\omega\varsigma \ \eta\ \psi\omicron\iota\varsigma\eta\theta\eta \ \kappa\alpha\lambda\acute{\omega}\varsigma \ \theta\acute{\epsilon}\omicron\delta\alpha\iota \ \tau\omicron\iota\varsigma$
 $\gamma\rho\acute{\alpha}\mu\mu\alpha\sigma\iota \ \tau\acute{\alpha} \ \omicron\upsilon\omicron\mu\alpha\tau\alpha. \ \text{hoc est, Vt in elemēta}$

tis fieri cernis. Scis enim quod elementorum nomina dicimus, ipsa vero elementa nequaquam, quatuor duntaxat exceptis, scilicet ε, υ, ο, ω. Cæteris autem, tam vocalibus, quam non vocalibus alias addentes literas, nomina constitulimus, atque ita proferimus. Verum quousque elementi ipsius vim declaratam inserimus, conuenit nomen illud vocare ipsum quod nobis significet elementum: ut in β apparet, ubi additis η, τ, α, nihil obstat quin integro nomine natura elementi illius ostenderetur, cuius nominis auctor voluit: usque adeo scite literis nomina imposuit.

¶ Μετάθεσις mystica, siue siruph sacrarum literarum.

As primitiua 22. literas, quibus solis ab initio scriptura omnis depicta extitit, secretiores hebrei transponunt, locant & dislocant pro cuiusvis iucundæ contemplationis amoenitate: cuiusmodi est illud amoenissimum reginæ cælorum מַרְרָם, id est ¹¹⁸ Maria. quod si per siruph, aut reuolutionem literarum eorum more scribatur, מַרְרָם dicit, quod mare excelsum significat: per quod mystice intelligimus misericordiam, gratiam & pietatem, quod mare cognoscens Ionas, cum durus nuncius ad Niniuitas delectus fuisset, bonus & pius vir simplex מַרְרָם, id est columba nomine & re, ne se uera mandata perferret, iter arripuit ad ipsum mare, id est misericordiam, gratiam & pietatem. Ergo cum ipsa ¹¹⁸ μετὰθεσις מַרְרָם, id est ¹¹⁸ maria, hebraice per siruph mare illud excelsum

118 R. 19. fol. 13
118 R. 19. fol. 13

dicatur, stella maris, mater misericordie, gratie
 & pietatis merito a nobis colitur, quanta est $\mu\sigma\tau\acute{\alpha}\theta\epsilon\iota\sigma\iota\varsigma$ mystica in dictione $\eta\beta\eta$, id est asis
 nus. quæ si per siruph η preferatur dicēdo $\eta\beta\eta$
 id est pietas, vel clementia, significabit quod
 tunc omnium clementissimus $\eta\beta\eta$ cum appro
 pinquasset Hierosolymis ad Bethphage & Be
 thaniam, $\pi\rho\acute{\sigma}\varsigma\ \tau\acute{o}\ \acute{\omicron}\rho\omicron\varsigma\ \epsilon\lambda\alpha\iota\acute{\omega}\rho\ \acute{\omega}\varsigma\ \epsilon\lambda\epsilon\acute{\omega}\rho$, id
 est misericordiarum, $\kappa\alpha\iota\ \epsilon\kappa\acute{\alpha}\theta\iota\sigma\epsilon\mu\ \epsilon\pi'\ \acute{\alpha}\nu\tau\acute{o}\rho$,
 coepit exercere supremum opus pietatis & mis
 ericordiæ. Præterea quantum est mysterium
 in dictione $\eta\beta\eta$, id est spiritus, aer, aut ventus,
 vnde $\eta\beta\eta$ dictione, odorem & odoratum iuxta ve
 rum etymon significans, fluxit, & eo velut vehi
 culo trahatur odor. Quod si per siruph pro $\eta\beta\eta$,
 id est spiritus, dicatur $\eta\beta\eta$ quod est forame, si
 gnificabit id quod $\theta\epsilon\acute{o}\ \omega\nu\epsilon\upsilon\varsigma\ \omicron\iota$ dicunt, scilicet cū
 transmutatus spiritus in meliorem sortem, secū
 inferius deducit, & hoc per seipsum subtiliat, si
 cut subtiliatur aurum deductum per angustissi
 mum foramen: vt de animali fiat spirituale: &
 hoc quando primo vnitur cum illo diuino & su
 periore. Si autem decidens cōglutinatur cum in
 feriore, tunc per seipsum tanquam per forami
 na cribri distillat: & deperdit quicquid ex superiori
 re deteriorari potest. Quas metatheses imitari
 volentes græci, tantū deficiunt, quantum græcū
 idioma, hebrææ linguæ foetus (vt ita dicā) spu
 sius, defecit ab ipso sacro & mysterioso eloquio,
 in quo secundum rerum proprietates nomina
 ab Adam iubēte deo imposita fuere. quare exē
 pla metatheseon græcarum enumerādo, admos

dum breui defatigabor, veluti si quempiam δὲ
 ρόθειοι pro θεοδῶρω, aut pro νικοδήμω δημό
 νικοι appellem, siue pro δημοφίλω φιλόδη
 μοι, & σωματόφιλοι pro φιλοσωμάτω. pro
 pter linguæ græcæ ac aliarum linguarū inopiā,
 quæ ad hebræam tanquā omniū idiomatū fon
 tem comparatæ, pauperes sunt, & egestatis suæ
 impatientes, vt quæ & reliquarum nationū ascie
 scāt idiomata. qđ idcirco dixerim, quo sacrę lin
 guæ cādidatos attētiōres reddā ad cōsiderandū
 vocū literas. sic enim fiet, vt in omni lingua de
 prehēdamus nostram, hoc est hebraicā. id quod
 venerandæ antiquitatis indubitatum argumen
 tum est. Et quo facilius latinorum furta depres
 hendere liceat, nūquid sum es est, verbū tritum,
 a voce hebræa סוּם, id est sum vel pono, deflu
 xit: Et vt mihi fides adhibeatur, סוּם. i. sum he
 braicam vocem id significare, & esse idioma san
 ctum in supellectili latini sermonis, citabo illud
 Esaïæ 44. סוּם אֵלֹהִים אֲנִי אֶתְּיָצֵא. id est, quum
 ipse sim ab æterno. De Chaldæorum & Arabū,
 Syrorum, & omnium orientalium linguis nullū
 dubium est, qui vel apices eorum modo aspi
 cit. Porro græcæ & latinę linguę tot voces com
 modarūt hebræi, si modo Rabbīnorū pūcta ob
 literes, antistœcha probe expendas, & metathe
 seon inuersionem in ordinem cōstituas, vt man
 cam vtranq; reddideris, si reddere sua hebræis
 pergas. Quid si græci ἠπώμενοι suam ἠπαι
 quā ab hebræa, תַּתִּי vel תַּתִּי, id est for
 mido, contritio, deiectio, mutuo acceperunt: aut
 ἠπαισσε αυτοὶ suum κέρως, quod a תַּתִּי
 b i

habuerunt, redderent, nonne in hac parte mutuo
 lati forent? Sed quia incidimus in mentionem
 dictionis קרן, dicamus altius. Utuntur nimirum
 hebræi hac voce קרן. i. cornu, pro radio, flamma,
 aut splendore, metaphora a bouis cornu ad
 solis radios ac iubar, & ad flammam tracta. hinc
 nonnulli ipsorum dixerunt, quod per errorem
 Moses ille supra omnes mortales lenis, iucundus,
 suavis & patiens, cornutus nobis factus est, quod
 scriptura voluerit nobis gratiam, splendorem, &
 authoritatem, quæ ex colloquio domini accesserāt,
 ita ut per omnia augustior esset quam prius,
 commendare.

¶ De quinqueliteris finalibus.

Ræter. 22. literas sunt aliæ. 5. finales
 siue terminales, quas longe post ille
 prudens Esdras, ut multi asserunt, si-
 mul cum punctis adinuenit: nec. 22. numero as-
 cribuntur: quia istarum פ ו ב ד ה primum & me-
 dium locum tantum obtinentium sunt א ו י ס ז
 ac explicaturæ: quæ in longum dum superne integre
 manent, in hunc modum tantum in fine finguntur
 פ ו י ס ז: nisi semel Esa. 9. cap. in dictione
 לִסְרָבָה. quod ita dixit propheta, coactus videlicet
 licet naturæ ordinem in virgine matre permuta-
 tum, genuino situ literarum permutato inuere, atque
 clausum ו contra linguæ proprietatem in me-
 dio dictionis ponere, inuiolata claustra virginis
 puerperæ significaturus.

¶ An Moses, prophetæ, atq; hagiographi
vsi sint notis vocalibus.

Ebræorum literas aliquando caruisse
h vocalibus notis, quas Esdras, vt non-
nulli asserūt, excogitavit, aut, vt alijs
placet, ipsorū Rabbini & finxerūt, & supposue-
runt, non tantum hinc colligitur, q̄ diuus Hiero-
nymus nullam prorsus ipsarū facit mentionē, &
vetustissimi eorum odices etiam si nunc habeāt
eas notas, aliquādo tamen non habuisse, tum ex
atramēti dissimilitudine, tum ex situ earum de-
prehenditur: sed vel hinc maxime, q̄ Saul quon-
dam verbi ambiguitate deceptus erravit ab ora-
culo, cū pmisisset deus Exodi xvij. cap. **אָמַלְךָ
אֶמְלֶךָ**. id est, delebo memoriā
Amalech. credens si mares abstulisset, satisfieri
præcepto, quoniam **אָמַלְךָ** masculinum significa-
ret. Deus autem magis deleri memoriā Ama-
lech per hoc vocabulum **אֶמְלֶךָ** voluit, quod me-
moriā quoq; designat. Quia igitur nondū erat
scripturæ sacræ distinctio per puncta & accen-
tus, **אֶמְלֶךָ** sine notis vocalibus & memoriā &
masculinum enuncians, Sauli primo regi Israël oc-
casionē dedit ruinæ. Contigit & græcis, qui He-
bræorū more olim notis accētuum ac alijs pun-
ctis subscriptitijs non vtebātur, simile, de verbo
φωσ, quod hominem & lumen significat. Vnde
quondam Saturnaliorū cultores **ἀμφιβολογία**
decepti, hominē aliquem quotannis Saturno im-
molarunt: cum æque sacrificium illud accensis
luminibus fieri potuisset, vt placaret Saturnus.

Arte igitur quadam secretiore & usu constabat lectio. Qui tamen posteaquam toties in captiuitates varias abducti sunt, & peregrinæ gētes aut patriam ipsorum, aut ipsos in patria non sua tenuerūt, prorsus exoletus est factus. Vbi vero tantum respirationis eis sit datum, vt vel redire ad literas suas, vel voculandi modū excogitare poterint, incertum est. Hoc tamen ambiguū non est, tunc tandem inuentum esse, quum eis omnis ferme peritia perierit. Cuius rei argumenta sunt plus q̄ barbaræ voculationes $\psi \gamma \gamma \gamma$. An non se offert quomodo legi amet? Nempe Darius. Aequè $\psi \gamma \gamma$ si puncta auferas, nōne sua se sponte legit, $\kappa \upsilon \rho \omicron \varsigma$, Cyrus? Quæ ergo intemperie mouent vt pro Darius Dargafesch, & pro Cyrus Corefch, & pro $\gamma \gamma \gamma$ Iafan, & sexcenta huiusmodi legant?

¶ Cur quælibet dictio tribus literis tantum quas radicales vocant, scribatur.

h Ebraei meliori doctore, quàm graeci aut Latini suo Aristotele instructi, Abraham potissime, omnium rerum causas profundiori quodam modo, q̄ vsq̄ Arist. pertractant. Tria enim elementaria principia, presupponunt, $\gamma \gamma \gamma$. i. terrā: $\gamma \gamma \gamma$. i. aquam: & $\psi \gamma \gamma$. i. ignem: $\gamma \gamma \gamma$ vero. i. aerem non habent tanq̄ materiā, sed veluti glutinū & spiritum illa, tria cōnectentē, ex quibus tribus principijs vnū cum glutino $\gamma \gamma \gamma$. i. spiritu, mediante virtute magni nominis omnia producta asserunt. quartū dictionū scilicet $\psi \gamma \gamma \gamma$. i. ignis, aqua, aer, puluis, literæ cum literis plenis nomine

nis τετραγράμματος, hoc modo **קמץ קמץ**
קמץ קמץ complent illum cubum 999: quo mira-
 bili artificio (vt dicunt ipsi Hebræi) omnia pro-
 ducta intelliguntur: vt plenius in Ennade nostræ
 Myriadis dicitur. quibus inq̄ 3 principijs 3 li-
 teras alphabeti applicuerūt **ש ב א.** & quia illa
 a quibusdam intelligentijs (quas ophaninos vo-
 cant) disponuntur per 7 erratica sidera, quæ ali-
 quando in propria, aliquando in peregrina do-
 mo reperiuntur, per 7 literas denotare voluerūt:
 quæ sunt bifariæ prolationis, remissioris videli-
 cet, & fortioris, pro varietate apicum ipsis appo-
 sitorum vel intellectorum. quæ literæ huiusmo-
 di sunt **א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת**. reliquas autem 12 literas
 semper vniformis prolationis, 12 signis ad-
 scribunt. quæ sunt **א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת**. Volunt
 insuper vnumquodq; cōpositum denominari il-
 lis literis, quæ designant causas congregantes
 ad cōpositū illud conficiendū. Et quia in vno
 quoq; fabricio supereminet aliquod elemen-
 tum, aliquis planeta, & aliquod signum, opinā-
 tur vnumquodq; rite denominatum, quando
 componitur ex 3 literis denotantibus illas su-
 pereminentes causas. Sicq; asserūt aliqui Adam
 cognouisse quod nomen vnicuiq; rei accommo-
 datum imponeret. Sed quia corpora absq; vita
 & anima mortua sunt & imperfecta, hinc literis
 illis certa & accommodata addiderunt puncta:
 quæ sicut literis illis præstant quomodo profes-
 rantur, & quodammodo viuunt, sic per ipsa des-
 signare volūt vitæ rerum cōpositarum. Et quia
 omnia emanant, & incrementa a supramunda-

nis fontib⁹ sumūt, ab ipsiq; semper dependēt,
 voluerunt etiā per accentus suprapositos literis
 illis designare fontes & influxus illos a supra-
 mūdānis fontibus procedētes: quibus tamē nec
 Moses nec vllus hagiographus vsq; vsus est. si-
 quidem vocalibus nusq; caruit ea lingua. & a
 em, y e, i, o & v, nunq; eis defuerunt: quanuis
 in quibus tot consonantes sine vocalibus consti-
 pantur, videantur contrauenire: sed vulgare fuit
 eis aduoculare ad huiusmodi: quomodo si latine
 scriberetur dñs, aut gallice v̄re, tribus literis
 tantum originalibus, quas ipsi radicales & sub-
 stantiales vocāt, subintellectis vocalibus literis.
 Sed peritia & vsus huiusmodi aduoculandi ob
 longinquas captiuitates prorsus (vt dixi) exole-
 tus est factus. Ideo velimus nolimus cogimur
 iā eos apices recipere: q; bifarij sunt. Inferiores,
 qui pro maiori parte puncta dicuntur, hebrai-
 ce **וְיָרִיבֵנוּ**, viuificātem spiritum significant,
 atque volitantem & incubantem super omnia
 mēbra tam mūdāni q; mystici corporis, de quo
 uis loquatur scriptura. quod videns Exechiel di-
 xit. Et spiritus vitæ erat in rotis, mundana scilicet,
 atq; humana, vtrancq; viuificans: quia munda-
 na hæc domus, spherica est, in medio rotæ &
 spheræ illius intelligibilis & supremæ, id est in
 verbo, quod in illa supramundana rota medium
 possidet, dicente Eze. **וְהָיָה רוֹתָם בְּתוֹךְ הָאֵלֶּיךָ**
 id est, rota in medio rotæ. & Ioanne cōfirmante,
πᾶντα δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ
ἐγένετο οὐδ' ἓν ὃ γέγονεν. ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν. ita
 ipso inquam verbo viuificāte, quo pater portat

& sustentat omnia. Superiores apices, qui a græcis *πρωτοδίου* dicunt, hebraice aut *קדש*, spiritum diuinum & sanctum significat, sanctificantem, & in deum redeuntem. De quo bifarius spiritu, qui tamen vnus est, loquitur Origenes in volumine *περι ἀρχῶν* non indocte. Nam quauis multiplex sit diuini spiritus virtus, hæc tamen bifaria præcipue est, ex qua dicitur spiritus vitæ, & spiritus sanctus: qui quidem *קדש* nec a Mose nec ab alijs prophetis depicti sunt, sed magno spiritali cōcentu eos decantabāt, haud secus q̄ latini, qui suos accētus non scriptos profereunt. Quælibet ergo dictio linguæ sanctæ constat tribus, videlicet literis tribus, punctis vocabulis, & accentibus, ex qbus sermo dei viuus & efficax. ¶ Et hæc sufficiāt dicta de apicibus, abstinendo ab vltiori reſeratione. Superſunt multa cōmunicāda inter perfectos, aut spiritu cōtemplanda: dicendūq; est cū propheta, Reuela oculos meos, & cōsiderabo mirabilia de lege tua.

¶ De literis naturalibus, & accessorijs.

Vnc instruere viginti duas literas protinus ad aciem visum est, quibus instructis bene intelligetur trium partium orationis constitutio: qua re vel vna nititur linguæ sanctæ cognitio. Instructus ex eis exercitatus tantus est momenti, vt nisi abs te ad vnguam obseruatae fuerint, non video quid tibi herculeus alloqui labor in hebraeis ita multum conferat. Verum tractatu rerum quæq; tibi mollescēt. ob id noli desperare. Nam quicquid fieri potest, id Fabio Quintiliano teste turpiter desperatur. Be-

b ilij

ne autem tunc demum instruantur, si in duplices ordines omnes separaueris, nempe in milites grauioris armaturæ, quibus quidem saluis & ordine digestis acies cuiuscunq; vocabuli salua, legitimeq; digesta erit: & in milites leuioris armaturæ, siue accessorias literas, quæ radici vicariâ locant operam: modo adsunt subsidij causa, modo repelluntur, vt vsus fuerit, citra vocum interuencionē. Sit itaq; hæc earū partitio. Ex eis enim vndecim substantiales tantum, & reliquæ vndecim simul etiam accidentales sunt. Substantiales sunt quæ videlicet de dictionis corpore nunquã possunt auelli: & dicuntur ob id passim a grammaticis radicales, naturales, fundamentales, essentielles: & solum primitiua dictionum denotant: quas Rabbi Mose kimhi sic colligit **ח ט ס פ ד ק** **צ ג י ו ז ה ב א**. Accidentales ob id, q̄ non sunt de essentia primitiui dictionum corporis, verũ deimi possunt: etsi nonnunq̄ substantialium vice fungantur, & fiant substantiales. dicunturq; accessoriaræ, mobiles, adiectitiæ, precariæ, vicariæ, subseruietes, famulantes: quas sic colligas **א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס פ צ ק ר ש ת**. Quas ego, quia aliquando subministrant, aliquando sunt principales, faciam leuioris armaturæ, & velitares milites, quando iustæ pugnæ aliquãdo allegunt, & aliquãdo quasi sarcinis ferendis subfamulant, & multa denominandi genera consummatis perfectis verbis, sicuti velites exercitui cõmeatum, ingerunt: quartũ quando famulatur, præclara officia qui in numero habuerit, sane prudentem delectum aget, instruetq; feliciter, certissime discernēs quid quo

uis loco loqui quæq; illarum polleat.

¶ De vario ministerio vndecim literarū
seruiliū quod exhibēt quādo nō sunt
de radice dictionis.

¶ Cum seruit, notat primam personam singu-
larem futuri temporis: vt **קרא**, id est clama-
bo. Aliqua interim nomina denominatiua, sed
pauca, in eadem forma constituit: vt **קרא**, id
est brachium. & est ipsa **ק** litera diuinitatis, &
primi fontis omnium bonorum. Et quod dignif-
simum scitu, iuncto **ק** cum **ב** caractere filij, fit
קב, quod patrem significat: qui pater nō potest
esse sine filio. estq; **ק** formatum ex **ק** transuerso,
& duobus **ב**. quæ literæ in numero computatæ
reddunt 26, quātum dat nomē **טֵטְרַאגְרַאμμῶν**
τῶν, quod est nomen filij. per quos numeros nō
intelligimus vocales aut naturales vel rationa-
les, sed diuinos, & diuinitatis proprietates: quæ
sunt adeo reciproca communione in patre & fi-
lio, vt dicat ipse filius, sapientia patris: Ego in pa-
tre, & pater in me est. ¶ **ק** radici adueniens, futu-
rū secundæ personæ masculini generis, aut tertie
fœminini indicat: vt **קרא** .i. facies vir, vel
faciet mulier. Perpende mysteriū quo agnoscas
quasi lege diuina sancitum sit, quodcunq; præ-
ceptum vnaquæq; lex iusserit viro agendum, itis-
dem & iussum mulieri, viro id suadente, aut ad
id impellente, intelligatur: iuxta illud, **קרא**
ב .i. & ipse dominabit tibi. In fine ve-
ro idem **ק** primæ personæ aut secundæ præteri-
tina est. ¶ **ק** in capite dictionis symbolū simi-
litudinis est, vt **קרא**. id est sicut vitis. In fine

vero valet tuus, tua, tuū : vt קולך .i. vox tua.
 Hic adnotāndus idiotīsimus linguæ sanctæ, qui
 talis est, vt affixa, hoc est pronomina possessiua,
 possessori cōformēt, non rei possessæ: quæ qui-
 dem res plurimum lucis in loco conciliat sensi-
 bus: vt si volet hebræus de veste sua loqui, non
 dicet vestis mea, vbi possessiuū pronomen con-
 forme est vesti rei possessæ: sed vestis meus vel
 mei, vbi possessiuum pronomen conforme est
 possessori. & si hebræa de libro suo loqui volet,
 non dicet liber meus, sed liber mea: propterea
 quia possessor foemina est. ¶ In principio dictio-
 nis notat primam personam pluralis numeri fu-
 turi temporis, & etiam verbum passiuum in om-
 nibus personis: vt נשמע, id est faciemus vel
 faciamus. Siquidem hebræi vnicum futurum,
 optatiuum atq; coniunctiuum modum ignorā-
 tes, habent, sicut vnicū præteritū, a quo incipi-
 unt: quia præteritū est necessariū: quod præcedit, possi-
 bile: & est item causa quæ ab eodē incipiunt, quia
 in sacris literis prius fuit positū ברא .i. creauit.
 ¶ א a frōte dictionis eam emphasim habet quæ
 ἀρθρον προτακτικόν ὁ, ἢ, τὸ, apud græcos ha-
 bet: vt ארץ ארץ .i. lignū sciētīę. quæ est signū
 quasiuū, vt ארץ ארץ .i. An custos
 fratris mei ego? In fine vero indicat foemininū
 genus: vt ארץ .i. vir. vnde ארץ .i. vira, si lice-
 ret dicere. in quo scilicet ארץ sunt duę literę di-
 uinitatis, א videlicet, & א quæ inuūit hominē vir-
 tute præditū bis esse diuinū, natura scilicet, qua
 cōtinet imaginē dei: & virtute, qua cōtinet simi-
 litudinē. scđm quod mysteriū virtus potest sic dif-

finire, Virt^o est opatio assimilās hoīem deo, atq;
 deificās. Aliud quoq; est obseruādū mysteriū ex
 vocabulo ארם. i. hō, i quo sunt duæ literę qua-
 dratæ, א scilicet, quę 4 significat: & מ, quæ qua-
 draginta importat: ex quib⁹ innuūt hebræi ho-
 minē ex duab⁹ quadraturis cōpositū, & aliquali
 diuinitate pfusum, denotata p ipsum א: qđ satis
 idicat ex verbis illis, ויצר יתות אלתיים
 את ארם עפר מין תארמת ויפח
 hoc est, finxit domi. בעפיר נשמה חיים.
 nus de⁹ hoīem puluerē de terra, & insufflauit in
 nares ei⁹ spiraculū vitariū, vbi tria tangūtur. Pri-
 mū videlicet עפר. i. puluis, vel atomos melius,
 quod subtilius corp⁹ spiritui cōueniens indicat.
 Secundum תארמת, id est terra, quæ id quod
 est crassius ex elemētis, notat. Tertium נשמה
 id est spiraculū: & est illud diuinum quod nobis
 perfusum est, quodque aliqui dicunt portionem
 superiorem, ex qua cum animali nostro (vt Plo-
 tino placet) pullulat anima rationalis. Sed quan-
 do ex hoc duplici quadrario, mediante virtute,
 totus homo reducitur ad illud diuinum, & trās-
 it in deum, tunc commutat quadrariam & ele-
 mentariā literā א in א notam diuinitatis: & aliā
 quadrariam literā reducit cū magno mysterio
 ad trinum cētenariū septimæ cōnexionis, deno-
 tatum per ו tertiam literā vocabuli significātis
 ארם, id est virum. א a fronte est nota ארם
 א, ab, ex, de: vt ארם id est de fructus
 & constituit nomen denominatiuū: vt ארם
 id est iudicium: quod scilicet iudicium apud
 Hebræos tribus diuersis nominibus dicitur.

Primum est קריב, quod propriae causae actionem coram iudice significat. Secundum, scilicet קריב sententiae promulgationem exprimit. Vnde Dan iudicare populos dicitur. Tertiū קריב ממש completitur actionem, & sententiae promulgationem. In qua dictione luit elegantissima paronomasia Esaias cum קריב ממש quod descendit a קריב. i. ancillare vel tondere: quia quae in seruitute manciparentur, tonderentur. Vltus est inquam ancillandi verbo pro more ancillarum tondendi. Verba prophetae subiiciam, quo agnoscas omnes linguas in comparationem linguae sanctae esse omnino incultas. ויקרא למשפט ונתנה משפט. hoc est, Expectavit iudicium, & ecce colligantia: iustitiam, & ecce clamor. Quis talē allusionem aut agnominationem, in qua similes ferme sunt literae, & varia significata, vsquam apud Demosthenem aut Ciceronem reperire possit? Sed redeamus ad nostras sacras literas. Idē מ in fine, eorū, eos significat. וו valet ἄρθρον ὑποτακτικόν graecorum, scilicet ὅς, ἡ, ὅ, id est, qui, quae, quod: vt וישא אהבה וישא. i. Iesus redemptor meus, quem diligit anima mea. Itidē & in compositione significat: vt וישא, id est quod propriū: quo vocabulo Hebraei solem appellant, eo quod lux & eius beneficium sibi ipsi proprium sit. vnde & latini solē dicunt, quasi solum lucentē: & Assyrii Adad, quod lingua eorum solum significat. Hinc graeci Apollinē quasi ἀπλόγ, id est simplicē ac vnū, vel ἐπὶ ἑλῶν, id est ab alijs sequestratum, & multitudinis nescium interpretati sunt. Ab eadē

Litera deducitur nomen dei יהוה , quod semper
 terrificum fuit in hostes humani generis. cōpo-
 nitur enim ex יהו , id est qui, quæ, quod: & הוה id
 est sufficientia. Vnica vox latina energiam huius
 dictiōis vix exprimit, nisi diceret omnisufficiēs,
 copiarū cornu, & vt greci dicūt, $\theta\acute{\alpha}\nu\alpha\sigma\alpha\varsigma\ \acute{\alpha}\gamma\alpha\theta\acute{\iota}\sigma\mu\varsigma$,
 id est aceruus omnium bonorum. culus literæ in
 numero dant 314. cui numero si addatur bina-
 rius, qui corporaturam significat, cōstituit 316,
 qui est numerus literarum nominis יהוה . Cum
 igitur Christus cognosceret ipsi⁹ nominis יהוה
 virtutem in suo fuisse conclusam, apostolis refe-
 rauit dicēs, In nomine meo dæmonia eijcient.
 יהוה reddit nobis sēsūm datiui, accusatiui, & in-
 terdū genitiui, cū quadā emphasi, vt למרים
 לבר . id est, ad Mariam cor meum. Idem signifi-
 cat cū particula יהוה : vt in dictione יהושלם ,
 quæ componitur ex verbo יהוה quod est hære-
 ditare, & לם id est ipsis, vel ad eos: vt dicatur
 Ierosolyma quasi יהושלם id est hæreditas
 ipsis. quæ interpretatio bene competit supernæ
 Ierosolymæ, in qua vnicuique datur hæreditas
 de qua inquit propheta, Hæreditas mea præ-
 clara est mihi. Potest etiam ipsa dici visio pacis,
 a verbo יהוה & שלם : & tūc יהוה erit hemā-
 ticum: quæ perfectissima visio & fruitio pacis,
 & principis ei⁹, in illa superna ciuitate habetur.
 In terrestri vero Ierusalē habitasse dicit & mor-
 tuus esse Adam. Vnde & locus, vt est apud Hiero-
 nymū, in quo crucifixus est dominus noster,
 Caluaria appellatur, scilicet quia ibi sūt antiqui ho-
 minis Caluaria condita, vt secundus Adam, &

sanguis Christi de cruce stillans, primi Adam & iacentis protoplasti peccata dilueret, & tunc sermo ille apostoli cōpleretur, Excitare qui dormis, & exurge a mortuis, & illuminabit te Christus. In tribus suis nominibus trinitatis demonstrat fidem. Iebus, Salem, & Hierusalem appellatur. Primum nomen calcata, secundum pax, tertium visio pacis. Paulatim quippe peruenimus ad finem: & post conculcationem ad pacis visionē erigimur: in qua ciuitate Salomon. i. pacificus natus est, & factus est in pace locus eius. ¶ in fronte dictionis constituit tertiam personam vtriusq; numeri futuri temporis, vt est illud Esaiæ 10. cap. in quo mira est anadiplosis, לכן ישלח תארוני יתות צבאות במשמניו רוזן תחת בכרי יקר יקר hoc est, Propterea mittet domina. ביקר אש. tor dominus exercituum in pingues eius maciē, & subter gloriā eius exustione exuret, sicut exurens ignis. Quis Demosthenes aut Cicero illam anadiplosin quæ est in יקר & יקר, & gratiā paronomasiæ quæ est in בכר & ביקר, adsequeretur? In fine vero valet meus, mea, meum: vt שרר id est princeps mea: quæ postea vocata est a domino שרת per ת, id est princeps. Causa autem ita immutati nominis hæc est, vt inquit beatus Hieronymus, q̄ antea dicebatur princeps mea, vnus tantum domus materfamilias: postea vero dicitur absolute princeps, id est ἡγευσα. Vel, vt alij volunt, שרת interpretat̄ domina vel hera, seu potius ipsa dominatio: vt cum hominē iustum dicimus ipsam iustitiam,

aut hominē sceleratū scelus vocamus. Et quēad-
 modum marito dominus nomen auxit, ita vxor-
 ri minuit, aut potius cōmutauit. nam pro ך litera
 ram ך adposuit, quā & Abrahæ nomini addi-
 dit. Est autem ך litera essentialis & præcipua
 nominis ineffabilis dei ך ך ך quæ nominibus
 Abrahæ & Saræ addita est, q̄ ex eis nasciturus
 erat Christus filius dei, in quo oēs gentes, quarū
 pater Abrahā, benedicēde essent. Item ך aspirati-
 ois nota est hebreis. spirā. Io aut viui. aspirati-
 ois ergo vita significatur, quæ Xps est: qui ex
 Abrahā iuxta carnē erat nasciturus, vera scilicet
 vita, sine quo omnia mortua sunt, & q̄ omnibus
 vitā præstat. Idē ך in fine hebræi scribūt, & le-
 gūt ך: cōtra scribūt ך, & legūt ך. nā scriptura he-
 bræa potest legi cū pūctis, & sine pūctis. idcirco
 ipsa scriptura si legatur sine pūctis, vnū ostēdit
 si vero cū pūctis, aliud. Cum aut scriptura sacra
 cū pūctis & sine pūctis legi possit, iō idē nomē
 & verbū & in singulari & in plurali numero legi
 poterit. qđ tamē nō sine magno arcano accidere
 potest. nā opus est vt lex pūctorū cū literis ipsi-
 s cōueniat. Ideo Iudæi qñ aliqua talis dictio re-
 perit, dicūt, sic scribit, & sic legit. i. secūdū literas
 sic scribit: secūdū vero pūcta sic legit: vt i psal. 117
 ך ך ך .i. trāsmigra, vel trāsmigrate. nā indiffe-
 rēter trāfferri potest. Trāsmigra scilicet secun-
 dū q̄ legit ך ך ך, & refertur ad animā, siue ad
 Christi diuinitatem. Vel trāsmigrate in plurali
 numero, prout scriptum est ך ך ך: & sic refero-
 tur ad animam & corpus, & discipulos: id quod
 profecto te latere minime velim, quoniā Iudæi

est etiam finis earū: & vna figuratur per aliā. \aleph enim figuratur ex duobus γ , interposito trāsuero saliter vno γ . literaq; \aleph idem importat secundū numerū, quod nomē $\aleph\gamma\aleph$ cōtinens in virtute totū nomē, vt iam diximus. cuius nominis quælibet litera non sine magno sacramēto importat numerū circularē, adeo vt oēs numeri illi sint circulares, & oēs numeri circulares in eisdem literis cōprehēdantur, qui sunt 6, 10, & 5. Et 5 denotatur per literam \aleph , 6 per γ , 10 per γ . Qui singuli numeri & omnes simul verā illam sphæram intelligibilem deum proprie significant, qui omnibus rebus a se productis suum ipsius simulacrum dedit in circulo, vt redire conentur completo mundi cursu ad id a quo processerūt. Aliud quoq; sacramentum quod in eisdem literis continetur, obseruandum est. Nam \aleph 5 significans, quintam essentiam indicat, insitam omnibus rebus ex quatuor elementis compositis. γ vero 6 numerum perfectum importans, vitam denotat illam qua omnia viuūt. & γ importans 10 numerum perfectum, diuinitatem ipsam repræsentat, qua omnia replentur, & quæ omnia repræsentant vel per imaginem, aut per vestigium & simulacrū. De hac litera \aleph loquitur dominus Matthæi 5. *Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν ἕως ἄρ' παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἓν, ἢ μία κεφαλαία οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τῆς νόμου ἕως ἄρ' πάντα γένηται.* id est, Amen dico vobis, donec prætereat cælum & terra, iota vnum aut apex vnus non præterierit ex lege, quoad omnia facta fuerint. Dubium non est quin quod

hic iota vocat, ea sit litera quã hebræi iod appellant, omnium minutissima, quæ sic nonnunquam adijcitur, vt propemodum superuacanea videri queat. Sed quid apicem dixit? cum nec græcorũ quidem vetustissimis mos fuerit apicibus vti, & sero apud hebræos receptũ sit accentiuncularum notas adscribere? Mihi videtur hoc sermone καθ' ὑπερβολὴν asseuerari, nihil omnino promissum aut proditum in lege Moisaica, quod euangelium non absoluat: adeo vt Rabbi Symeon Ben Ioachi, & post eũ Elchana, & alij non solum sententias & verba interpretati sint, sed etiã rationẽ reddiderint de literis. ¶ Cuius inquam ᾠ spinula superior, quando bene formatur, subtilissima est, & extenditur quousq; effugiat aciem oculi nostri: inuens inuisibilem diuinitatem, a qua (vt dicit Elchana) repletur illud ᾠ, id est Christus per ipsum denotatus, qui benedictionem illam & influentiam susceptam influit inferius, vt expresse inquit Ioãnes, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ, δόξαν ὡς μονογενὸς παρὰ πατρὸς πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ideo nõ absq; magno sacramẽto ponitur in principio nominis ᾠ.

¶ De litera ᾠ cum seruit.

¶ ᾠ cũ seruit, & nõ est substãtialis, valet in, vel cũ, & aliquãdo p̄v̄t ᾠ ᾠ ᾠ ᾠ, id est in principio. Quærit Elchana cur lex & descriptio fabricæ incipiat a ᾠ. Cui respondent secretiores hebræi, qui mysteria sacrarum literarum tradunt, quia ᾠ significat domum, & indicat sapientiam superiorem, in qua omnia collocata

erant prius quàm in proprias formas educerentur: & per ipsam producta sunt omnia, iuxta illud psalmographi: Omnia in sapientia fecisti. Pleriq; inquit beatus Hieronymus, existimant, sicut in altercatione quoque Iasonis & Papias scriptum est, & Tertullianus in libro contra Praxeam disputat, necnò Hilarius in expositione cuiusdam psalmi affirmat, in hebræo haberi, In filio fecit deus cælum & terram. quod falsum esse, ipsius rei veritas cõprobat. nam & septuagintaduo interpretes & Symmachus & Theodotio in principio transfulerunt: & in hebræo scriptũ est ^{i. v. s. i.} בראשית, qđ Aquila interpretat in capitulo, & nò בן, id est in filio. Magis itaq; secundum sensum, q̄ secundũ verbi trãsslationem de Christo accipi potest, qui tam in ipsa fronte Geneseos, quæ librorũ omnĩũ ראשית est, quàm etiam in principio Ioannis euãgelistę cæli & terræ cõditor approbat. vnde & in psalterio de seipso ait, In capite libri scriptũ est de me, i. in principio Geneseos. Vniuersam profecto de mundi rerumq; omnĩũ creatione rationẽ in vna dictione ראשית aperta & explicatã facile inueniet, qui nò modo corticẽ literarũ ordine, sed textũ medullæ interius abdite latentiũ mysteriorũ elemẽtis ijsdẽ diuulsis cõflatũ capere possit, eo modo quo cõflabim⁹. Sumam⁹ itaq; grã exẽpli terciã literã prædictæ dictionis, nẽpe ראשית, & cõiũgam⁹ primę. fiet dictio ראב, id est pater. Si geminata primę secũdã addam⁹, fiet ^{i. b. s. v.} ראבב, id est in filio. Si præter primã omnes legamus, fiet ^{i. v. s. i.} ראשית. i. principiũ. Si quartã

primæ & ultimæ connectamus, fiet ^{sciabat.} **חבש**. id
 est quietem & finem. Si tres primas quo iacent
 ordine statuamus, fiet ^{bn.} **כר**, id est creavit, pu-
 rificavit, & innovavit. Si prima omissa tres se-
 quentes, fiet ^{vab.} **כר**, id est caput. Si omissis pri-
 ma & secunda duas sequentes, fiet ^{vab.} **כר**, id est
 ignis. Si tribus primis omissis quartam ultimæ
 copulem⁹, fiet ^{vab.} **כר**, id est fundamētū. Rursus si
 secundā primæ, fiet ^{vab.} **כר**. i. magni. Si post tertiā,
 quintam & quartam statuamus, fiet ^{vab.} **כר**, id
 viri. Si primas duas duabus ultimis coagmentes-
 mus, fiet ^{beris.} **כר**, id est fœdere. Si ultimam pri-
 mæ, erit ultima dictio & duodecima, quæ est
^{vab.} **כר**, id est bono. **ח** in **ו** verso, quod est apud he-
 bræos frequentissimum. Et totam si ordine con-
 sequenti orationem texamus, erit huiusmodi, Pa-
 ter in filio & per filium (vtrunq; enim **כ** signifi-
 cat) principium & finem siue quietem creavit,
 purificavit & innovavit (nam **כר** hæc signifi-
 cat, inuens omnia resumenda esse a Christo
 atq; purificanda per lavacrum, quod in passio-
 ne effudit, & tandem renovanda per ipsum susci-
 tatum) caput ignem & fundamentum magni
 hominis, id est mundi (nam si homo est **μικρο-
 κόσμος**, utiq; mundus est **μεγακόσμος**) fœ-
 dere bono. Hæc tota oratio ex primæ illius di-
 ctionis resolutione & compositione dissultat.
 Mirum quàm pulchre, quàm exactissimè per
 exactissimam rationem tres mundos, scilicet In-
 tellectualem, siue mundum angelicum, fontem
 cognitionis (quia facta illa natura est ad intelli-
 gendum) Cælestē, qui est principium vitæ, mor-

cōtinuationē & vnionē cum hasta illa quæ arborē vitæ figurat, denotatur vnio quā habet cum filio, in quem omnia influit: vt & ipse dici possit principiū & finis, & totum attribuatur filio. Hinc magno sacramēto iussit deus sculpi in columnis tabernaculi **וַיִּיָּצֵק בְּסֹתָם**. Vauim eorum argentea. Columna enim tabernaculi & totius mundi, ad cuius exemplū illud fabricatū erat, Christus & verbū incarnatum est, quo cæli firmati sunt, & pater omnia portat & sustentat. In hac igitur iussu dei insculpta erat litera **ו** quæ vitā importat: vt denotaretur quod principiū collocatum erat in eo a patre æterno, vt ipsum alijs impartiretur. Et quia multiplex est vita, ideo celebri nota dicitur hæc arbor **עֵץ חַיִּים** id est arbor vitarum, & non vitæ in singulari. Viuunt enim omnia vita illa creatrice, viuunt & propria vita naturali. Viuit quoque homo vitra naturalem vitā multiplicē vita quadam spiritus, de quo dicitur, Spiritus est qui viuificat. Quæ quidē litera **ו** ablata est de nomine Ephron, postquā ipse Ephron precio victus est vt sepulchrum venderet, licet cogente Abraham: & pro Ephron, illa litera diuina ablata, vocatus est Ephran. Hæc enim ad verbum 23. Geneseos ita habentur **וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל עֵפְרוֹן וַיִּשְׁקַל** id est, Et audiuit Abraham Ephron, & appedit Abraham Ephran argentū. significāte scriptura, nō eū fuisse cōsummatæ perfectæque virtutis, quæ potuerit memorias videri mortuorū. Sciāt igitur, inquit beatus Hiero. quæ sepulchra veditāt, & nō cogunt vt accipiāt pre-

stum, sed a nolētib⁹ quoq; extorquēt, immutari nomē suum, & perire quid de merito eorū, cum etiā ille reprehēdat occulte, qui inuitus accepit. Sed vt est tritū prouerbiū, vltroneas putere merces: nos de industria plura de vndecim literis adfectiuis, precarijs, vicarijs, subseruiētibus, famulātibus, accessorijs, mobilib⁹ dicēda reticemus, vt audi⁹ velis audire q̄ tacita sunt de radicalib⁹, naturalibus, fundamentalibus, & essentialibus.

¶ De litera \aleph quādo est fundamentalis.

¶ Prima lra diuina est i fine radicalis & naturalis, vt \aleph γ δ .i. creauit. & i principio, vt \aleph ν \aleph .i. veritas: q̄ scilicet veritas, vt diffiniūt sapiētes, est reſtitudo ſola mēte pceptibilis. cuius ppria vis est cōcordia & cōueniētia medij cū principio & fine. Hinc nō modico mysterio i hac ſanctiſſima lingua ſic ſcribit \aleph ν \aleph in qua dictiōe prima litera alphabeti media & extrema cōnexę cōueniūt. nā \aleph est prima, ν est vltima, ν vero finalib⁹ quib⁹ cū ſuis charactericis iūctis est media. Inſup ad denotādū firmitudinē ſtabilitatēq; \aleph ν \aleph .i. veritatis, ei⁹ nomē cōponit. ex literis biſarie quadratis, figura videlicet, & numeris. Figura enim ipſarū literarū ea est, quæ firmos habet pedes & baſes quib⁹ ſtat q̄libet earū ſeorſum, & fortius oēs ſimul. In numeris quoq; oēs literæ ex quib⁹ ipſum nomē \aleph ν \aleph cōponit, importāt numerū quadratū ſolidū & firmū. \aleph em̄ vnū ſignificat & 1000. quod vnū, est principiū ſolidū & eſſentia omnium numerorū. 1000 quoq; est cubus 10 numeri cōpleti. ν autē ſignificat 40, q̄ est numerus deduct⁹ p denariū cōpletū, & p 4 numerū radi

\aleph ν \aleph *Unim*
1000.

calē, & solidū fundamentū omnīū numerorū. **Α** vero significat 400 numerū deductū p 10 & 40, siue p 10 & 100. Ex quib⁹ facile depræhendit̃ quomodo **ΥΨ** sit veritas, q̃ nō modo cōuenire facit *αὐτὸ μέσον* cū p̃ncipio & fine, sed est ip̃m p̃ncipiū, qui dixit: Ego p̃ncipiū, & finis, qui iterū dixit: Omnia trahā ad meipsum. tāquā ṽb̃ delictet ad **Α**, id est finem. & vtrunq; in Pathmonica visione attestatus est, cum dixit: Ego sum **α** & **ω**. quod perinde est ac si dixisset: Ego sum **Α** & **Α**. Q̃ si ex ipsa dictione **ΑΩΑ** prima litera demat, erit **ΑΩ**, id est mortuus. & est mysterium quo significatur quod ipse **ΥΨ** qui est ipsa veritas, sua morte nos vita donauit, quam **ΥΨ**, id est mendacio perdideramus. Hoc solum restat, vt medium quoq; cōstituatur, qui vt factis ostenderet se perfectum mediatorem, in ingressu, in statu, in recessu, & in regno suo semper locum medium, sicut **Ω** in mystico alphabeto *μέσον αὐτὸ* existit, tenere curauit. Nascēs enim, in medio duorum animalīū, non sine magno sacramento alibi a nobis declarando, collocatur. Primum quoq; opus celebre in medio exercere voluit. disputauit enim adhuc puerulus mediator ipse in medio doctorum. Et vitæ & virtutum cum iam perfecta incrementa suscepisset, ea quibus plenus erat charismata impartiri volens, in medio se collocauit, sicut ipse met mediator perhibet dicens: Ego sum in medio vestrum tāquā qui ministrat. vt omnibus videlicet æqua distributione, saltē geometrica, suscepta munera distribueret. Et cum ad vitæ &

mysteriorū sibi creditorū metā aduenisset, mediū quoq; tenere curauit. Affixus enim cruci, positus fuit in medio duorum latronū pendentū. In regno quoq; suo semper tenuit & tenebit locum mediū, inter patrem & nos aduocatus & mediator existens, atq; pro nobis cōtinue intercedens. Est em̄, vt Iohānes perhibet, in regno illo cælesti i medio throni, in medio quatuor animalium, & medio seniorum: & est medium tenens in illo diuino archetypo, in quo Abraham plen⁹ pietate secundum theologiam hebræorum in dextera collocatur: Izahac vero seuerissime in sacrificio oblatus, in sinistra reponitur: in meditullio autē Iacob: in cuius domo, angelico attestāte oraculo, noster mediator in æternum regnat. Est semper vsq; ad consummationem seculi in medio nostrum suscepturus & oblaturus patri summo vota nostra & opera, quæ in charitate peragimus: sicut ipsemet mediator attestatur dicens, Vbi fuerint, & cætera quæ sequuntur, in medio eorum ego sum. Igitur qui est medius in diuinis, & in medio paradisi velut arbor in medio horti plantatus, & qui semper in vita mediū tenuit, factus est verus mediator inter deum & hominem. Quare scilicet de⁹ verbum, humanitatē & corpus, ac totum hominem, omnigenam creaturam assumpsit: vt videlicet \aleph , id est principium existens, mediumq; \beth assumens, id est hominē, qui est medius inter deum & creaturas alias, omnes ipsas continens, deduceret ipsum, & omnia quæ in eo sunt, in \aleph , id est debitum finem: atq; hoc modo conuenire faciens extrema & mediū

cum utroque per ipsum Υ μέσση significatū, merito $\Upsilon \Upsilon \Upsilon$.i. veritatis nomen sibi vendicavit, & dixit Ego sum veritas. ¶ Et ut asserūt hebręi, \aleph est nota summorum & altissimarum rerum, quę primo influxu diuinę bonitatis subsistunt, ut sunt angeli, qui dicuntur $\Psi \rho \rho \eta \text{ תרתי}$, id est animalia sanctuarij, vel poti⁹ vitę, absq; medio subter deum. Hi angeli virtute dei proxime inferiores purgant, illuminant, & perficiunt. δ i ὁ ἐφη διονύσιος καὶ πρὸς τῆς ἱερατικῆς ἡμῶν παραδόσεως τελεσαὶ εἰ φωτουργαὶ εἰ καθαρτικαὶ δυνάμεις οἱ πρῶτοι νόες ὀνομάζονται τῶν ὑφαιμένων ὡς δὲ αὐτῶν ἐπὶ τῆν πάντων ὑπεράσιον ἀρχὴν ἀναγομένων, καὶ τῶν τελεταρχικῶν καθάρσεων κἠ φωτισμῶν κἠ τελείσεων ἐν μετουσὶα κατὰ τὸ αὐτοῖς θεῶμιτορ γιγνομένων . hoc est . Quocirca, inquit Dionysius, nostra quoque sancta sacerdotalsq; traditio primores illos spiritus sequentium perfectiores & illuminantes ac purgantes appellat, quorum ministerio ad summum illud omnium principium subuehūtur, diuinarumq; purgationum ac perfectionum, ut sibi fas est, participes fiūt. ¶ A quo quidē \aleph incipiūt ferē omnia diuina nomia celebriora, q̄ sunt $\aleph \aleph \aleph \rho \psi \aleph \aleph \aleph$. $\delta \nu \alpha \mu \epsilon \iota \varsigma \alpha \rho \chi \epsilon \rho \gamma \alpha \iota \kappa \alpha \theta \alpha \rho \tau \iota \kappa \alpha \iota \phi \omega \tau \iota \sigma \mu \omega \nu$ quę nomina si declarare voluerimus, vereor ne ulterius progrediamur, q̄ scribere aut dari liceat. Aliquid tamen vel in superficie percurramus. In his igitur diuinis nominibus prima litera est \aleph significans vnum: & completo discursu per omnes characteres alphabeti, quorum aliqui signa

ficant numeros simplices aut digitos, vt prim⁹
 nouenarius literarū, 5 4 3 2 1 א
 9 8 7 6 5 ב א. Aliqui denarios, vt secun-
 dus nouenari⁹. 50 40 30 20 10 א
 90 80 70 60 50 ב. Aliqui centenarios,
 vt tertius nouenarius. 300 200 100 א
 900 800 700 600 500 400 א
 deuenitur tandē ad idē א eodē repetito alpha-
 beto, nā reuertēdū est ad priorū numerorū figu-
 ras: quas quidā volūt esse natura grādiōres, vt di-
 cat magnū א, aut notētur figuræ p̄ statura api-
 cib⁹, hoc tamē animaduerso, q̄ ultra nouenariū
 millenariorum non figuris vtuntur hebræi, sed
 verbis istis א ב ג ד ה ו ז ח ט י. i. *μυριάς, δ' ἰς μύ-*
ριαδ' ἑξ. Igit̄ א tota serie literarū reuoluta, signi-
 ficabit 1000: & si pnūciatū fuerit dicēdo א ל א
 significabit 1000, cōplemētū oīm nūerorū; & cu-
 bū denarij sup̄mi nūeri: vt sicut ipso caractere
 significat vnū, ita pnūciatū significet 1000. &
 etiā idē character reuolutiōe facta vt dixim⁹, &
 addito pūcto, aut statura maiore facta, significat
 1000. Sed & hoc א pnūciatū significat ducē: &
 est sigillū sup̄mę א ב א. i. coronę: quā א ב א do-
 cuit nos vocare patrē, cōtinēs ī sua figura 2 א, &
 vnū א trāsuersū. q̄ literę ī nūeris reddūt 26, sicut
 nomē א ב א ג ד ה ו ז ח ט י ק ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת
 ī quo oēs l̄ræ significāt nūeros cir-
 culares. nā א dat decē, א 6, א 5: q̄ oēs & soli sunt
 nūeri circulares: vt inuat q̄ de⁹ est vera sphera, &
 oī p̄gressu spherico ordine p̄cedit, reducēdo oīa
 ī se, sicut ab ip̄o p̄cesserūt. Itaq; magno mysterio
 illud qd̄ ī nūeris mysterio quodā occulto cōtētis
 diuinū nomē א ב א ג ד ה ו ז ח ט י representat, א ī suo simpli-

ei caractere decem vnicum & primū omnium
 principiū, & in suo pronunciatu aut cum puo-
 sto reuolutionem significante, finem omnium
 numerorum in quem omnia tendunt, designat.
 Merito igitur ipsa litera א est prima in nomine
 אהיה אש איהיה, id est. Sim qui sim. quod
 est nomē dei omnia pducentis, tantis mysterijs
 foecundum, vt omnia ab ipso producantur. He-
 brei איהיה, id est coronę supreme, & fonti, boni-
 tati, & origini omnium nomē attributū dicunt,
 a quo formatur illud nomē dei τετραγραμμα-
 τωμ איהיה attributū filio: vt sicut filius a pa-
 tre procedit, sic & nomen eius a patris nomine
 pducatur. Cū enim איהיה datur אש א quod
 ex vno numero minori & duob⁹ maioribus dat
 6, qui numerus signatur per א: & ponatur hoc, in
 loco א, & hæc si preponatur, cōstituitur איהיה:
 quod est nomen filij tribuēs vitam inferioribus:
 quod innuitur per illum א characterem videlicet
 vitæ susceptum a patre, a quo omnia ipsi tradi-
 ta sunt: & sic qui vnicus erat in patre signatus
 in א, efficitur א, vita videlicet & senarius cōmu-
 nicans τὸ εἶναι & vitam omnibus rebus in sena-
 rio illo denotato in operibus sex dierum. ἔωλε
 το γὰρ πάντα ἔφη νόνον, δι' αὐτοῦ ἀπνοια
 καὶ πνέονται, καὶ ἐργασίου δι' ἕνα μύθος οὐδ' ἐν
 ἔφου τὸ πρὸ ἕνα. Cui⁹ nominis איהיה signifi-
 cationem verissime ab essendo sumptam hebræi
 dicunt: quo videlicet intelligunt esse rerum om-
 nium αὐτὸ τὸ εἶναι, quicq; solus vere est. Sic lati-
 ni & græci per dei nomen summum numen in-
 telligunt: quod summum esse nequit, ni summa

essentia sit. Et ex p̄fato nomine **יהוה** mutata
 vna litera **ה** videlicet in **ל** & **ו**, quæ literæ in
 medijs numeris reddunt **7**, constituitur secun-
 dum nomen ab **ה** incipiens **יהוה** quod est
 nomē spirit⁹ sancti, cui semp attribuitur septe-
 narius, in quo connectitur ternarius cum quater-
 nario, ad denotandum q̄ virtus spiritus sancti
 vnit quaternaria corpora cum diuino ternario.
 Ad denotandum quoq̄ connexionem quam ha-
 bet spiritus sanctus cum filio, accipit duas lite-
 ras, quæ tam in nomine patris q̄ filij reperit⁹
 tur, **ה** videlicet, atq̄ **ה**. Hinc ait filius de ipso spi-
 ritu, Ille de meo accipiet. Et cū filius acceperit a
 patre, ideo a patre filioq̄ p̄cedit & accipit. Ter-
 tium nomē ab **ה** incipiens est **יהוה**, quod quāuis
 septuagintaduo **θεός**, Aquila **ἰθυμολογία** eius
 exprimens **ισχυρός**. i. fortē interpretat, tamen
 deum significat clemētissimum & pium. Agens
 tandem deus domestice & generali quodam in-
 fluxu cū omnibus, **יהוה**. i. dominus omnia gub-
 ernans dicitur. & dicunt hebræi q̄ deus ante
 creationem **יהוה**, in creatione autem nomi-
 natus est **יהוה**, & post creationem habitans
 in mundo tanquam in templo sancto suo dicitur
יהוה. Vnde illud legitur psalmo. xj. **יהוה**
יהוה. id est, Dominus in tēplo san-
 cto suo. vt qui dominatur in operibus suis. nam
 est dominus dominorum. quare templū mystice
 nota est **יהוה**: & conuersa vice per æqualitatē
 numeri vtriusque **6** s̄ perinde atq̄ in **יהוה**, &
יהוה tanq̄ in suo **יהוה**. i. templo adorandus
 sit **יהוה**, & deus in deo amandus, iuxta triplē

cem mūdū. Ieremię. vij. **היכל היכל היכל**
 id est templum domini, templum domini, tem-
 plum domini. **¶** Restat aliud nomen incipiens
 ab א, videlicet **איץ סוף**, id est infinitudo siue
 abyssus: & ponit supra **כתר**, id est corona, quæ
 est primum nomen ex illis nominibus decē quæ
 hebræi dicunt nos mortales de deo concipere,
 vel essentialia, vel personalia, vel notionalia, vel
 communia. & nominatur sic ab illis **כתר**, id est
 corona. **חכמה**, id est sapientia. **בינה**. i. pru-
 dentia siue intelligentia. **חסד**, id est clementia.
גבור, id est grauitas, fortitudo vel seueritas.
תפארת, id est ornatus. **ניצח**, id est triumphus.
תודר, id est confessio laudis. **סוד**, id est funda-
 mentum **מלכות**. i. regnum. dicuntq; q̄ ipsa
כתר. i. corona regni omnium seculorū, sit fons
 sine fundo, & **אב תרחמים**. i. misericordiarū
 pater. cuius mysterium illud est, quod **איה** si-
 gillat per **אמת**, hoc est essentiā per veritatē,
 sicut ait Eliezer **אמת חמתו**. i. veritas est si-
 gillum eius. Probat hoc ratio arithmetica, quam
 imitates si multiplicauerim **איה** **איה**
 surgent 441, quæ simul sunt **אמת**. i. veritas: si-
 cut **ארי שלום**, id est domini pax. Scribitur
 quoque apud Zachariam quòd dominus erit
אחד, id est vnus, & nomen eius **אחד**. i. vnum.
 Potest dici q̄ dominus deus erit **א**, id est prin-
 cipium, & **אחד**, id est vnum: vt qui sit prin-
 cipium vnus. Ipse nanq; supra omnem vnitas-
 tem, & omnis vnitatis sempiterna origo est. Et
 potest dici q̄ est non vnum, sicut dicitur nō ens,
 quoniam est supra omne ens: a quo emanat quic

quid est . Vnde a contemplatissimis nominatur
 ייך .i. non ens. Ita quoq; non vnum est, quoniã
 omnis unitatis causa est, & unitas post ipsum
 est, & nihil eorum est, tam quæ post ipsum sunt,
 q̄ quæ nō sunt, vt in libro speculationis ait Rab-
 bi Hamai מכלל כל יצא מן אחד .i. q̄ omnia ea
 deriuantur ab unitate sua, & ipse non est similis
 ipsi vni. Neq; id solum hebræi fatentur, verum
 etiam asseuerat Dionysius in libro de mystica
 theologia, his verbis, ὅυτε ἀριθμὸς ἐσμ, ὅυτε
 τάξις, ὅυτε ἐν, ὅυτε ἐνότης . id est, Deus neq;
 numerus est, neq; ordo, neq; vnum, neq; unitas.
 Imò vt ipse Dionysius in tractatu de diuinis no-
 minibus ait, ὅυτε ἀϊδιησις αὐτῆς ἐσμ, ὅυτε
 φαντασία, ὅυτε δόξα, ὅυτε ὄνομα, ὅυτε λό-
 γος, ὅυτε ἐπαφή, ὅυτε ἐπισήμη. id est, Neque
 sensus eius vllus est, neq; imaginatio, neque opi-
 natio, neque nomen, neque sermo, neque tactus,
 neq; scientia . Cui adstipulatur Gregorius Na-
 zianzenus affirmans, τὸ μὴ ληπῆ ὁμ εἶναι ἀνο-
 θρώπιοιη διανοία τὸ θεῖον, μὴ δὲ ὅλον ὅσον
 ἐστὶ φαντίξεισθαι. id est, Non comprehensibile
 fore humano discursu diuinū, neq; totū quicq̄d
 imaginari potest. Et cum omnium substantiali-
 um scientiarum atque virtutum fines simul om-
 nes in se ineffabili modo ante acceperit, omnib;
 etiam spiritibus angelicis eminent, incomprehen-
 sibili virtute supne locatus . ἃ γὰρ ἔφη Διονύ-
 σιος, αἱ γνώσεις πάσαι τῶν ὄντων εἰσι, καὶ ἃς
 τὰ ὄντα τὸ πῆρας ἔχουσι, ἢ πάσης οὐσίας
 ἐπέκεινα, καὶ πάσης γνώσεώς ἐσμ ἐξηρημένη.

id est. Si enim, inquit Dionysius, sciētiae omnes, rerum subsistentium sunt, atq; in substātiās definiunt: qui substantiam excedit omnem, scientia quoq; omni superior sit necesse est. O altitudo, o profunditas, o nostra infirmitas. Quāto magis cogitam⁹, tāto minus intelligimus. Nā nihil aliud inuenimus q̄ infinitū pelagus אֵין סוּרָה, id est nihilitudinis, & fontem omnis entitatis ex abyssō tenebrarum manantem perenniter. At satis videri debet id nos de illo nosse, quod ipse nobis de se reuelauit, quia sit א̄ siue α, id est principiū absque initio: quod etiam attestatur Azariel תוֹרָא דִּישׁוּן בְּלִי תַחֲלֵת וְתוֹרָא אַחֲרָיון. id est, Hic est primus absq; initio, & hic est vltim⁹ absq; termino. Afferunt hebraei contemplatissimi q̄ א̄ superioris nominis אֵין סוּרָה, id est infinitudinis siue abyssi, est tenebrosū: & quod vbi se ostēderit, vt sit aliquid & reuera subsistat, tū א̄ tenebrosū in א̄ lucidū conuertitur. Scriptū est enim, Sicut tenebrę eius, & lux eius. Et appellatur tunc quidē א̄ magnū, quando exire cupit & apparere omnīū rerū causa. Per ׀ proxime sequentē literā exit: de qua ait Rac. עלִבֵן תִּמְצֵא תֵאוֹת תּוֹרָה פִּועֵלֵת. id est, Sic reperies literam hāc scilicet ׀ facientem res omnes. quapropter א̄ eandem vti propinquissimam & fœcundiorē literam sibi recipit, nominaturq; א̄, id est pater omnis generationis & productionis. Hinc Rabbi Mahem Racanat ait in distinctione Genesios, א̄ ponitur in capite alphabeti, quia fuit ante omnia, quin etiam ante legē. ׀ autem ipsa

secunda est in ordine alphabetico, quia fuit legis initium. Deinde assumptum ב rursus ablegat in vniuersitatē entium ex infinito אֵין finem suum consequi desiderans, quare finalem literā ך coniungendo ב generat ך ך, id est filium: quæ prima est productio in deitate, ac principium alteritatis. vnde cognominatur ראשית id est principium. Et forte mirum est quod secunda numeratio dicatur principium & sapientia, vt ait idem Racanat his verbis, ראשית תשאל שחכמת היא חכמה השנייה למת קראת ראשית. Et forte quæres, Cum sapientia sit numeratio secunda, quare dicatur principium: quia, inquit idē Rabbi, scriptū est in Bahir ראשית אל חכמה. i. nihil est principium nisi sapientia. Restat ך quod est inter א & ך nota sancti nōis יה cuius ambo characteres si alternis vicibus ך ך intertextueris, erit ברנות. i. intelligentia, prudentia, seu providentia, scilicet emanatio in diuinis tertiam ך secunda litera iuxta hebræos secundū significat ab ipso deo gradum angelorū: qui dicuntur אַפְרוּיִם. i. formæ seu rotæ: ac secundo loco deriuantur à dei virtute per intelligentiam priorē, & ipsi à deo quoque inferioribus influunt. Nomine tamen sanctorum ברנות secundus ordo primæ hierarchiæ à Dionysio designatur: quorum nomen est א ברנות, id est ordinavit: & ך ך, id est multum, hoc est multus ordo vel scientia multiplicata, siue scientiæ plenitudo, aut plures scientiæ & ordines. In ipsis enim est eximia scientia, deique contemplatio, atte-

stante ipso Dionysio his verbis, ἡ δὲ ἐπιφωνυ-
 μία τῶν χερουβὶμ ἔγνωστικὸν αὐτῶν, καὶ
 θεοπτικὸν καὶ τῆς ὑπερτάτης φωτοδοσίας
 δεικτικὸν καὶ θεωρητικὸν ἐν πρωτουργῶν
 δυνάμει τῆς θεαρχικῆς ἐπιπρεπείας, καὶ τῆς
 σοφοποιῆς μεταδόσεως ἀναπεπλασμένον
 καὶ κοινωνικὸν ἀφθόνως πρὸς τὰ δεύτερα
 τῆ χύσει τῆς δωριθείσης σοφίας. hoc est, Cher-
 rubim appellatione, illorum eximia scientia,
 deique speculatio, summæque & exuberantis
 lucis capacitas, atque contemplatio (qua diui-
 nata speciem non per traduces ullos, sed pri-
 maria vi sua intuentur) gratiæ quoque copiosa
 traditio, & communicatio inuidiæ liuore cas-
 rens, qua indultam sibi sapientiam in sequen-
 tia & inferiora transfundunt, designatur. Estque
 ipsa litera secunda, scilicet ב in fine & medio
 semper radicalis: in principio vero nonnunquam
 radicalis: ut in dictione בְּרִית, id est pactum.
 qua quidem dictione Rabbenu Haccados ma-
 ximum mysterium perpedit, nempe quod deus
 amore virginis מַרְיָם & filii iesu ישׁוּ mun-
 dum creauit. inducitque hæc verba quæ ha-
 bentur apud Ieremiã tricesimotertio capitulo
 בְּתֵאמַר יְהוָה אֵלֵינוּ לֹא בְרִיתִי יוֹמָם
 וְלַיְלָת חֻקֹּת שָׁמַיִם וְאָרֶץ לֹא שְׁמִתִּי
 id est, sic dixit dominus, Nisi pactum meum esset,
 diē ac noctē leges cœlo & terræ nō posuissem.
 Vbi notandū quod literę dictiōis בְּרִיתִי ratione
 arithmetica ascēdūt ad numerū literarū sc̄tissi-
 morū nominū ישׁוּ וְמַרְיָם, hoc est 612. quæ
 obrē verba ipsa Ieremię sic interpretat, nisi pactum

meū esset, id est nisi amore יֵשׁוּעַ mei, & מַרְיָם
 diē & noctē leges non posuissē. i. mundū non
 creassē. Quod cōfirmat Rabbi Ankelos dicēs
 בְּחַנְיָמָה בְּרָא יְיָ יִרְתָּ שְׂמִימָה וְיִתְּ אֶרֶץ
 id est, Propter sapiētiā creauit deus cœlum &
 terrā, hoc est amore יֵשׁוּעַ. cui in diuinis sapien-
 tia attribuit. vel amore beatissimæ virginis, quæ
 est mūdi sapiētia, creauit deus cœlum & terrā.
 Hinc merito verba illa Ecclesiastici sanctissima
 ecclesia de ipsa sanctissima מַרְיָם mundi sa-
 pientia ex libro sapientiæ canit, πρὸ ἄνω
 vos ἀπαρχῆς ἐκτισέμε. id est, Ab initio & an-
 te secula creata sum. quæ verba sapiētiae diuinæ
 minime cōuenire possunt: quia nihil est i deo, qd̄
 nō sit ipse deus. Quod vel Rabbenu Haccados
 id est magister noster sanctus, Iudeus, asserit dicēs
 לֹא נִמְצָא שׁוֹם רַבָּר בְּאֵל אֲשֶׁר לֹא
 יִתְּ אֵל. hoc est, Non inuenit̄ aliquid in deo
 quod nō sit deus. Idcirco vt asserit Petrus Gala-
 tinus, sapiētiam q̄ in deo est, deū esse necessario
 consequēs est. quare & ipsam increatā esse oportet.
 Verba igitur illa, πρὸ ἄνω ἀπαρχῆς
 ἐκτισέμε. cum non possint de diuina sa-
 piētia intelligi, de sanctissima מַרְיָם matre
 יֵשׁוּעַ q̄ vere est חַבְמָה בְּתֵר עֲלִירוּתָה. i. p̄is
 sapientia, par est credi: vt constantissime idem
 doctissimus Petrus Galatinus probat.

Ⲙ ⲕ repræsentat, vt dicunt hebræi, ex essen-
 tijs superioribus angelos, qui dicuntur ab eis
 תְּרַאֲלִים, id est angeli magni, fortes, &
 robusti, qui descendunt ordine tertio à diuinæ
 maiestatis bonitate, illuminanturque virtute
 d ij

dei per intelligentiam secundam, & ipsi pariter inferioribus influunt, quos thronos Dionysius interpretatur. ἡ δὲ ἐπωνυμία τῶν ὑψηλοτάτων καὶ ἐσημενῶν θρόνων τὸ πάσης ἀμιγῶς ἐξηρηθῆαι περιπεξίης ὑφέσεως καὶ πρὸς δ' ἀναντες ὑπερκοσμίως ἀνωφερῆς καὶ πάσης ἐσχατίας ἀρρεπῶς ἀνωκισμένον καὶ περὶ τῶν ὄντων ὑψιστον ὀλιγαῖς δυνάμεσιν ἀκατασίως καὶ εὐσταθῶς ἰδρυμένον καὶ τῆς θεαρχικῆς ἐπιφυττήσεως ἐρ ἀπαθείας πάσης καὶ ἀυλίας δεικτικῶν καὶ τὸ θεοφόρον καὶ θεραπευτικῶς ἐπὶ τὰς θείας ὑποδοχὰς ἀναπεπταμένον. hoc est, Altissimarum & eleuatarum sedium nomine illas ab omni terreni affectus humilitate longissime remotas esse, sursumq; ad ardua inuolabili studio ferri edocemur, dum illæ ab infimis omnibus iugi intentione disiunctæ, ac circa illum qui vere excelsus est, totis viribus inconcussa stabilitérque locatæ diuinum aduentum absq; ullius perturbationis ac materiæ impedimento suscipiunt, deumque ferētes obsequij deuotione, ad ipsius percipiendos fulgores semper patent. ¶ Et est ipsa litera x semper radicalis, vt ἡ x, id est felix, aut bene fortunatus: vt explicatum habemus à matre Zelpha ancilla Lię, vel ab ipsa Lia domina Zelphæ parturiētis, quæ illo suscepto inquit ἡ x β, id est in prosperitate: qui prim⁹ fuit fili⁹ Zelphe: Iacob aut septimus. vnde nomē eius ex duabus literis septē importātibus accommodatissimū est. ¶ x, dicunt hebræi, symbolum est emanationis quartæ apud supos eorū, q dicuntur ד י ל מ ש ה

& in virtute dei per medium intelligentiæ ter-
 tiæ influuntur, & illa virtute inferioribus in-
 fluunt. Hanc quartam emanationem interpre-
 tatur Dionysius dominationes, inquiens, τῶν
 μέρῶν ἁγίων κυριοτήτων τῆν ἐκφαντορι-
 κὴν ὀνομασίαν ὀνομαζομένην ἀδούλωτόν
 τινὰ καὶ πάσης ὑποταξίας ὑφέσεως ἐλευθε-
 ρὰν ἀναγωγὴν οὐδ' ἐμὴν τῆν τυραννικῶν ἀ-
 νομοιωτήτων οὐδ' ἐνὶ τρόπῳ καθόλου καὶ
 τακτινομένην αὐτὴν ἐλευθεροπρεπῶς ὡς
 ἀμίλικτον κυριότητα πάσης μειωτικῆς
 δουλοποιίας ὑπερκείμενην ἀνευδ' ὄτου ὑφέσεως
 πάσης. hoc est, Sanctarum igitur dominatio-
 num pleno mysterij nomine signari arbitror ces-
 sorem intelligentiam quandam, totius seruitu-
 tis ignaram, omnique summissione infima libe-
 ram, nullique tyrannicæ dissimilitudini vlllo
 omnino modo se ipsam subjicientem: quæ cum
 afferit libertatem, vt nullis blanditijs cedens, ve-
 ráque dominatio, seruili omni & imminutioni
 obnoxio opere superior est, nulliq; summissioni
 cedit. Estque ipsa litera ᾠ semper essentialis,
 vt ᾠ, id est dilectus. cui inquam ᾠ vere
 gerenti typum Christi, dominus mirabile ora-
 culum reserauit, vbi tempus præscriptum ad-
 uentus ᾠ occulte innuitur: quod quidem
 oraculum in secundo volumine Regum habetur
 his verbis: כִּי יִמְלֹךְ יִמְיָד וְשִׁבְבַת עַם
 אֲבֹתֶיךָ תִּסְמָוּתִי אֲתָזְרַעִי אֲחֵרֶיךָ
 אֲשֶׁר יִצְרָא id est, Quando cōpleti
 fuerint dies tui, & quiesces cū patribus tuis, sus-
 citare faciā semē tuū post te, quod egrediet de
 d ij

intestinis tuis. quæ verba ita enodabimus. Dies
 vniuscuiusq; ab initio constituti (vt habetur in
 theologia hebræorum) 1000 anni sunt: ad quæ
 terminum quanuis aliqui appropinquauerunt,
 vt קצ"ג qui vixit 930 annis, & קצ"ו 960
 & alij, nullus tamen illud diuinum ק attigit, de
 quo in fine Canticorū dicit למלש לך תלל
 id est. Mille tibi Salomo. sic exigente peccato
 πρωτοπλάσου . Siquis autem ad statutum ab
 initio terminū deueniret, attingeret ipsum al-
 phabeto reuoluto ק , id est 1000. secundū quæ
 terminum loquutus est dominus ad קצ"ג nam
 ab orbe condito vsq; ad Christum fuerunt anni
 3786, q; sicut sol vnâ cum luna & stellis ipsi in
 quarto die firmamentū exornauit, perfecit, atq;
 illustrauit: ita ק vera lux, intra terminos
 quarti millenarij toti mundo affulsit, & cum in-
 numerabili martyrum apostolorū doctorūmq;
 multitudine, firmamenti. i. legis obscuritatē, &
 nostræ noctis tenebras illuminauit. sed ab ipso
 orbe condito vsq; ad mortē Dauid præteriere an-
 ni 2880. Igit à morte קצ"ג vsq; ad Christū
 fuerunt anni 906, vt patet cuius sciētī ipsam
 subductionē. Adde 70 annos vitæ קצ"ג , & erūt
 976. Adde iterum numerū literarū nois קצ"ג
 cum ק sicut scribit in Paralipo. & habebis 24.
 qui numerus si addat numero superiori, reddit
 1000. qui numerus est cōpletæ ætatis. Nec mi-
 ret aliquis si addit numerus nominis: quia nisi
 aliquod mysteriū ibi lateret, nō dixisset Ioānes
 in Apocal. Qui habet intellectu, cōputet nume-
 rū nominis bestię, qui est numerus hominis. Et

humanata est: quod vel ipsa dictione significatur. nā תתרתו scribitur ex quatuor literis nominis τετραγραμμάτων, interposita ך, quæ 4 importat, id est quadraturam corporeæ molis. ך litera, dicunt hebræi, designat entia superiora, 5 ab ipso deo emanationis, q̄ ab ipsis שׁוּרֵי שׁוּר appellatur, & influuntur de virtute dei per mediū intelligētiz quartæ, ac eadē virtute inferioribus influūt. & in hac emanatione dissentiūt ab ipso Dionysio, qui ipsos שׁוּרֵי שׁוּר in prima emanatione iuxta nomē interpretat, his verbis, τὴν μὲν ἀγίαν τῶν σερραφίμ ὀνομασίαν φασὶν οἱ τὰ ἑβραίων εἰδότες, ἢ δὲ ἐμπρησὰς ἐμφάσιν, ἢ δὲ θερμαίνοντας. i. Sāctorū quidē Seraphī appellationem ij qui hebrææ linguæ periti sunt, incēdētes siue calefacientes significare aiūt. Appellatione vero virtutū quintū chorū signat, dicēs: τὴν ἢ τῶν ἀγίων δυνάμεων ἀρρῆνωπὸν τινὰ καὶ ἀκατασείσοι ἀνδρείαν, εἰς πάσας τὰς κατ' αὐτὴν θεοφθεῖς ἐνεργείας πρὸς μηδμίαν ὑποδοχὴν τῶν ἐνδιδόμενων αὐτῇ θεαρχικῶν ἐλάμφων ἀδρανῶς ἐξαθενούσων δυνατῶς ἐπὶ δὲ θεομίμητον ἀναγομένην οὐκ ἀπολείπουσαν ἑαυτῆς ἀνανδρεία τὴν θεοφθῆ κίνησι. hoc est, Enimvero beatissimarū appellatione virtutū virilē quandā, & vt sic dixerim, masculam inconcussamq; fortitudinem signari certum est, qua in omnibus diuinis suis actionibus præditæ, ad nullius superne illabentis diuini fulgoris perceptionem inualidæ fiunt, atq; ad dei imitationem potenter assurgunt: neque per imbecillitatis ignauiam diuinos suos

deserūt motus. ¶ Dicūt hebræi de ipsa litera **ת**
 quæ in nomine **תתת** geminatur, quod in pri-
 ma **ת** fabricauit & produxit mundum in men-
 te, in secunda vero explicuit in pprias formas,
 hac tamen lege, vt res in secūda productione ex-
 plicatæ consequantur & æmulentur primā pro-
 ductionē in simulacro & cōsonantia. Illud quoq;
 obseruandum est in vtroque nomine dei magno
 ob illam geminationem **ת** esse quaternarium li-
 terarum, qui tamen a ternario non discedit. Nā
 vtrobiq; sunt tres literæ tantum, sed vna **ת** ge-
 minata est, quæ indicat vtranque foeturam, in
 mente scilicet, & in effectu. ¶ Hic prætereundum
 non est maximum mysterium de ipsa litera **ת**
 cuius additione dominus auxit nomen **תברם**,
 quod significat patrem excelsum: Et factum est
םבראם. i. pater excelsus multitudinis. Est em̄
 hæc dictio **םברתם** composita ex integro &
 duobus corruptis, sic **םברתם** significat
 patrem. **ת** ex dictione **םת** mansit, & **ת** ex
 dictione **תברת** quæ multitudinem sonat. & red-
 dunt literæ ipsius nominis **םברתם** in numero
 248. quot sunt ossa in humano corpore, & quot
 sunt præcepta affirmatiua in lege Mosaica. Quā
 literam significantem **ש** abstulit a **שרת** quæ
 prius vocabatur **שרת**. Et sicut summotū a mu-
 liere **שרת**, & additum viro, sic in primis pa-
 rentibus acceptum est a viro, & datum est
 mulieri, q̄ de costa a viro sumpta formata est.
 Hic **שרת** lapsus, & hic **םברתם** perfecti⁹ corā
 deo. ¶ **ת** notat essentiam supernorum emanatio-
 nis sextæ, qui ab hebræis dicuntur **מלאכים**,

id est angeli: & influuntur de virtute dei per medium intelligentiæ quintæ, ac eadem virtute inferioribus influunt. Potestates tamen in sexta emanatione ponit Dionysius, inquiens, τὴν ὁμοπαγῆ τῆς θεῶν κυριοτήτων ἐδυνάμεων τὴν ἑυκοσμορικὴν ἀσύμφυτον πρὸς τὰς θείας ἀποδοχὰς ἐν ταξίᾳ, καὶ τὸ τετραγμένον τῆς ὑπερκόσμιας καὶ νοερᾶς ἐξουσιότητος. hoc est, Sanctarum potestatum vocabulo (quæ unā & æqualem cum altissimis dominationibus atq; virtutibus sortem accipere) significari dicimus ornatiſſimum, & nulla permixtione confusum ad diuina suscipienda, ac pulcherrimum ordinem, & aptiſſimam seriem cælestis spiritualisq; potentia. ¶ Non sine magno sacramento factū est q̄ litera γ importans senarium sit tertia & vltima in nomine redemptoris nostri γψ. nam cum opifex summus deuenit in fabricam per senarium, numerum vtique primo perfectum, conueniens est vt includatur in nomine verbi incarnati, per quod facta sunt omnia: nec in ipso addēda est litera η quæ est combinata in nomine ηηη vt aliqui opinati sunt: quia duo illa η maximo mysterio mutata sunt in ψ. Dicunt enim secretiores theologi, q̄ summus opifex deus spiritualia omnia produxit per quandam vim significatā in priori η, corporalia vero per virtutem signatam in posteriori η: & cū omnia per verbum humanatū quod nominatur γψ, effecta sint, virtutes aut proprietates ipsæ signatæ per illa duo η includuntur in eo. sed quia γψ dat⁹ & miss⁹ est nobis tāquā redēptor & ductor

ad veram quietem, quæ est vera vita æterna, in d
factus est ipsa quies nostra, ideo in loco illorum
duorum ך significantium rationes principij, in
nomine ך׃׃׃ ponitur ׃, quod est principium
׃׃׃, & ipsum significat, quod interpretatur
quies. In qua dictione est ׃ litera media, quæ si-
gillū est summæ sapientiæ, qui est deus filius: &
est ך ultima litera rationem finalem designans.
׃ autem principium ׃׃׃ pro tota dictione
accipitur, sicut est tritus modus accipiendi apud
hebræos. Si totum itaque texatur, hoc impor-
tat, sapientia vel deus filius est finis & requies.
Præterea prima litera ך׃׃׃ est ך, quæ diuinita-
tem significat. ך quæ est tertia, arborem vitæ, vt
diximus, notat: & ׃ requiem. per quas tres lite-
ras denotatur ׃׃׃ noster est de⁹ omnes viui-
ficans vtraq; vitæ, & tandem beatificās in requie
illa æterna. Extat quoque ך׃׃׃ alio myste-
rio in nomine ך׃׃׃, per viam videlicet nume-
rorum adiuncto nomine matris, a qua substan-
tiam corporis traxit. nam quatuor literę ך׃׃׃
cum quatuor literis ך׃׃׃ constituunt 316:
quem etiam numerum dant literæ tres nominis
׃׃׃: in quo denotatur nominatū ipsum a patre
deo matreque humana processisse. Nec apponen-
dum est secundum ׃ dicendo ׃׃׃׃. quanuis
latine dicat sic ex q̄rēte ordine declinationis grā-
maticalis: de quo nō curandū est: quia mysteria
nō sunt in idiomate latino, sed hebræo. Vbi at-
tendendum est, ne aliquid addatur vel minua-
tur, quia multa destruerentur mysteria, quæ tam
in significatis literarum illius nominis, q̄ in nu-

meris earū, & etiam in vaticinijs correspondē-
 tibus continentur. Habent enim pro constanti
 secretiores theologij, ꝓ oracula multoties conti-
 nent nomina illorum de quibus prophetatur, in
 principio, fine, vel medio dictionum: secundum
 quem modum nomen ישׁן sepius reperitur, ut
 psal. יתי שמו לעולם לפני שמש. וק.
 יתי שמו לעולם לפני שמש. וק. hoc est,
 Ante solē permanet nomē eius: & benedicent in
 ipso omnes tribus terrę. Nomen enim ישׁן cō-
 tinetur in capitibus horum verborum יגון
 שמו ויתברכו. Vbi si accipiantur capita
 dictionū, quæ sunt י, ש, י, constituunt ישׁן
 quod nomē fuit ante solem, & in ipso benedictæ
 sunt omnes gētes. Similiter Genes. 49. vbi dici-
 tur, Veniat Messias, capita dictionum constitu-
 unt nomen ישׁן, quæ in hebræo sic habentur.
 יכא שילת ולך. Sed mirabilius est in psal.
 95. in verbis istis ישׁן תשמיהם יתגל
 תארץ ירעם תים זמלוא יעלזו שרי
 תארץ ירעם תים זמלוא יעלזו שרי hoc est,
 Latentur cæli, exultet terra, con-
 tremiscat mare, & omnis plenitudo eius: exulta-
 bunt campi, & omnia. In quorum verborum mys-
 terio refertorū capitibus habetur nomē יתות
 completum, & postea idem nomē absq; ultimo
 יתות, deinde nomen ישׁן: ad denotandū ꝓ יתות
 illud complecti debebat in nomine ישׁן tāquā
 successore suo, cui quodammodo cedebat, quia
 virtus illius nominis יתות data est ישׁן,
 cui pater omnia dedit. Vnde probat author
 תמנורת שפר תמנורת per illud תמנורת
 nominis יתות diuinitatem debere vniri cum

humanitate, & effici ק״שׁ in quo existeret virtus illius magni nominis. ideo unificatur nomina, & succedit nomē ק״שׁ incompleto illo ק״שׁ quando secūdo repetitur: quia sicut in priori testamento venerabantur completum, sic in secundo & ultimo cessisse innuitur. Completur insuper hoc nomen ק״שׁ ex numero maiori, minori, & medio in denarium, qui est numerus completus. est enim vnus senarius, vnus denarius, & tres centenarij, qui simul iuncti cōstituunt decē, numerum quidem perfectum, & constitutum ex omnibus generibus rerum. spiritualium, videlicet cælestium & terrestrium, quæ importantur per numeros denarios & cētenarios, iuxta illud quod Paulus sæpius repetit dicens, In ipso est omnis plenitudo, & in ipso recōciliantur omnia. Et vt asserunt hebræi, signaculum est beatorum spirituum superiorū emanationis septimæ, qui nominantur ab eis ק״שׁ , id est dij, & influuntur de dei virtute per sexti ordinis angelos, ac eadem virtute inferioribus influunt. Hanc septimam emanationem Dionysius principatus interpretatur, dicens, *ἐκφαίνε γὰρ ἢ μὴ τῶν οὐρανίων ἀρχῶν τὸ θεοδῶς ἀρχικὸν ἢ ἡγεμονικὸν μετὰ τάξεως ἱεράς, καὶ ταῖς ἀρχικαῖς προποδῆσάταις δυνάμεσιν, καὶ τὸ πρὸς τῆν ὑπεράρχιον ἀρχὴν αὐτοῖς τε ὀλικῶς ἐπεσραφθαι καὶ ἐτέρων ἀρχικῶς ἡγεῖσθαι, ἢ πρὸς αὐτὴν ἐκείνην ὡς δυνατὸν ἀποτυπωθῆσαι τῆν ἀρχοποιὸν ἀρχὴν ἀναφάνειν τε τῆν ὑπερούσιον αὐτῆς ταξιαρχίαν τῆ τῶν ἀρχικῶν ἐυκοσμίας δυνάμεων.* hoc est, Exprimuntur

nanq; caelestium principatum nomine, illos
 ad dei imaginē principari ac duces esse, cum sa-
 cro sancto, principalibusq; virtutibus cōuenien-
 tissimo ordine: atq; id præterea, ad summum eos
 principatum tota intentione conuersos, aliorum
 quoq; præcipua dignitate duces esse: ac pro viri-
 bus in se effingere supremum illum suiq; autho-
 rem principatum student, principaliumq; deco-
 re virtutum, summum illius diuinumq; ordinem
 promere. ¶ Estq; ipsa litera γ perpetuo naturalis
 vt $\gamma\eta\gamma$, id est aurum. Vnde $\gamma\eta\gamma\ \gamma\gamma\gamma$, id est la-
 mina aurea, quæ erat octauum genus vestimen-
 torum quæ præordinata erant a deo pro sa-
 cerdotibus & pontificibus antiquæ legis: quæ o-
 mnia figuram & typum gerebant nostri summi
 pontificis $\gamma\psi\gamma$, & eorum quæ in sacerdotio euā-
 gelico constituit, in qua scilicet $\gamma\gamma\gamma\ \gamma\eta\gamma$ erat
 scriptum nomen $\eta\eta\eta\gamma$. Hæc super pileolum li-
 neum, & commune omnium sacerdotum. In
 pontifice plus addebatur, vt in fronte vitta hya-
 cinthina constringeretur, totamq; pontificis pul-
 chritudinem, dei vocabulum coronaret & prote-
 geret. ¶ $\Gamma\eta$ signū est, vt dicunt hebræi, superio-
 rum emanationis octauæ, & sunt angeli qui vo-
 cantur ab eisdē $\delta\eta\eta\eta\gamma$.i. filij deorum, de
 virtute $\eta\eta$ per angelos septimi ordinis infulsi,
 ac eadem dei virtute inferiorib⁹ influentes: quos
 Dionysius appellat $\alpha\rho\chi\alpha\gamma\gamma\acute{\epsilon}\lambda\omega\mu\ \acute{\alpha}\gamma\acute{\iota}\alpha\mu\ \tau\acute{\alpha}\varsigma\ \xi\iota\mu$. & hæc ipsa octaua emanatio, dicente Diony-
 sio, $\tau\acute{\omicron}\upsilon\varsigma\ \acute{\alpha}\gamma\gamma\acute{\epsilon}\lambda\omicron\upsilon\varsigma\ \acute{\epsilon}\nu\omicron\ \pi\omicron\iota\acute{\epsilon}\iota\ \kappa\alpha\tau\acute{\alpha}\ \tau\acute{\alpha}\varsigma\ \acute{\epsilon}\upsilon\kappa\acute{\omicron}\sigma\omicron\varsigma\ \mu\omicron\upsilon\varsigma\ \acute{\alpha}\upsilon\tau\acute{\eta}\varsigma\ \kappa\acute{\iota}\ \tau\epsilon\tau\alpha\gamma\mu\acute{\epsilon}\nu\alpha\varsigma\ \kappa\acute{\iota}\ \acute{\alpha}\omicron\rho\acute{\rho}\acute{\alpha}\tau\omicron\upsilon\varsigma\ \acute{\eta}\gamma\epsilon\omicron\ \mu\omicron\nu\acute{\iota}\alpha\varsigma$. Et est semper ipsa litera η fundamēta

Iis, vt in dictione $\Upsilon\psi\chi$, quod Græce dicitur $\lambda\acute{o}\gamma\omicron\varsigma$,
 $\gamma\iota\omicron\varsigma$, nos rationale possumus appellare, vt ex ip
 so statim nomine scias mysticū esse quod dicit̃.
 Pannus erat breuis ex auro, & quatuor textus co
 loribus, septimū vestimētū pōtificū, habens ma
 gnitudinem palmi per quadrum, & duplex, ne fa
 cile rumperetur. intexti erant enim duodecim la
 pides mirę magnitudinis atq; pretij per quatuor
 ordines, ita vt in singulis versiculis terni lapides
 collocarentur: & in singulis illis lapidibus secun
 dum ætates duodecim tribuum sculpta erant no
 mina. Cuius dictionis $\Upsilon\psi\chi$ literę supputatę dāt
 358, quantū dant literę $\Upsilon\psi\chi$ cum $\Upsilon\theta\omega$: quod
 explicatur in nomine 42 literarum . quæ sunt
 $\text{א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת}$
 id est, pater deus, filius deus, spiritus sanctus de^s,
 non tamē tres dij, sed vnus deus . in quo nomine
 quadragintaduarū literarū deus mundum fabri
 cavit: sicut asserunt omnes qui de huiusmodi no
 minibus tractant . Nam literę $\Upsilon\psi\chi$ dant 316:
 cui si addantur 42, conscendetur ad 358, quantū
 reddit nomē $\Upsilon\psi\chi$. Ex qb⁹ cōcludit̃ a p̃tiorib⁹
 huius artis, sacre scilicet arithmetices diuinarū
 literarę, q̃ illā rationale siue pectorale mysterio
 sissimū in quo erāt 12 lapides pretiosi inscripti
 cū nominibus electę familię, & cū sacratissimis
 $\text{א ב ג ד ה ו ז ח ט י כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת}$. i. lumina & simplicitate
 tes, Christū vere representabat, i quo est virt⁹ mū
 di creati, dicēte Ioā. $\pi\acute{\alpha}\nu\tau\alpha \delta\iota\ \acute{\alpha}\nu\tau\omega\tilde{\upsilon}\ \epsilon\gamma\acute{\epsilon}\nu\epsilon\tau\omicron$.
 $\Upsilon\psi$ nota est angelorū emanationis nonæ, q̃ ab
 hebreis vocant̃ בְּרִיבִים : & influunt de virtute

dei per mediū intelligētīæ octauī ordinis, & eadē virtute inferioribus influunt: quos **אֲרִיִּל** Dionysius ponit in secundo ordine, vt diximus: extremo vero in loco idem **ἀγγέλους** cōstituit. οἱ γὰρ ἔφη ἄγγελοι συμπληρωτικῶς ἀποπερατοῦσιν τὰς ὅλας τῶν οὐρανίων νοῶν διακοσμήσεις κατὰ τὸ τελευταῖον ὡς ἐν οὐρανίαις οὐσίαις ἔχοντες τὴν ἀγγελικὴν ἰδιότητα. καὶ μᾶλλον πρὸς ἡμῶν ἄγγελοι πρῶτα τὰς προτέρας οἰκειότερον ὀνομαζόμενοι, ὅσω ἐπιπρὶ τὸ ἐμφανέστερον αὐτοῖς ἐστὶν ἡ ἱεραρχία, καὶ μᾶλλον περικόσμησθαι. hoc est, Angeli nanque, inquit, implendi peragunt munus, omnesq; caelestium spirituum ordines complent, extremo in loco inter eximias illas immortales substantias angelicam proprietatem consecuti. Atque ideo a nobis angeli rectius quàm superiores appellantur, quòd scilicet & ipsorum ordo magis circa euidentiora & apertiora versatur, ac mundana ferme negotia ab eis disponuntur. Estque ipsa litera **ו** perpetuo essentialis, vt in dictione **וְיָ**. i. ros, quod est nomē **וְיָ** ad significandum filij dei in vterum virginis descensum, quod plurimis in locis compertum habemus, & praesertim apud Hoseam. xiiij. cap. cum deus ita per os eius loquitur. **וְיָ אֶרְשֶׁתִּי** hoc est, Ero quasi ros Israeli. quod Ionathas in Chaldaeam vertens sic exposuit, **וְיָ אֶרְשֶׁתִּי אֶלְטִי מִמַּרְי אֶרְשֶׁתִּי** id est, Erit verbum meum velut ros Israeli.

ו litera decima significat, vt asserunt hebraei, essentiam intelligentiarum emanationis deci-

mæ. Appellantur autem **בני אש** nobiles & patricij, suntq; omnibus *ιεραρχίας* inferiores: & dei virtute illustrantur per nonum chorum, eademq; virtute influunt filijs hominum cognitionem & scientiam rerū, mirificamq; industriam. vnde dicuntur qui tali præditi sunt facultate, **בני אש**, id est homines nobilis intelligentiæ: de quibus illud legitur psalmo 49 **בני אדם בני אש**. hoc est, quiq; terrigenæ, & filij hominum. quod proprie sic legitur, tam filij plebei, q̄ filij patricij. quasi diceretur, tam agrestes q̄ nobiles. Eam denominationem ab hoc intelligentiarum ordine sumimus nos ipsi. Est enim in nobis intellectus agēs summa pars animæ: quam Aristoteles *νοῦς*, hoc est mentē appellat: quæ nobis sola de foris aduenit. Inde procedunt visiones propheticæ, ac omnia magna & sancta. vocatur autem ab Hebr. **לשבת לבש** Eadē præmodū, nō distinguēs hanc emanationem nec ab angelis nec ab vltima hierarchia, asserit Dionysius, his verbis: *τὴν ἑστὴν ἀρχῶν καὶ ἀρχαγγέλων καὶ ἀγγέλων ἐμφαντορικῆν διακόσμησιν ταῖς ἀνθρώποις ἱεραρχίας δι' ἀλλήλων διητέον ἐπισατέριον ἢ κατὰ τάξιν ἢ πρὸς τὸν θεὸν ἀναγωγῆ καὶ ἐπιστροφῆ, καὶ κοινωνία, καὶ ἔνωσις, καὶ μὲν παρὰ θεῶ πάντων ταῖς ἱεραρχίας ἀγαθοπρεπῶς ἐνδιδομένη καὶ κοινωνικῶς ἐπιφοιτῶσα μετ' εὐκοσμίας ἱερωτάτης πρόοδος, ἐνθερ ἢ θεολογία τὴν καθ' ἡμᾶς ἱεραρχίαν ἀγγέλοις ἀπονέμηνκεν ἀρχόντα τῶν ἰουδαίων λαοῦ τὸν μιχαὴλ ὀνομάξου*

σα, καὶ ἄλλους ἐθνῶν ἐτέρων. ἔσῃσιν γὰρ ὁ ὕψι-
 σος ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων. hoc
 est. At vero principatum, archangelorum an-
 gelorumque postremam distributionem enunciando
 di munus adeptam, humanis ordinibus ac fun-
 ctionibus sacris vicissim præesse putandum est:
 ut illius ministerio suo ordine ferantur ad deum
 & conuertantur, sintque ipsius societate & con-
 iunctione felices, dum diuinus processus ex-
 imia dignatione cunctis sacris ordinibus indul-
 getur, & socialiter ac diuino cum ornatu reuela-
 tur. Hinc profecto humanam istam sacramque
 functionem angelis sacra scriptura distribuit:
 quæ Michaelem principem Iudaicæ gentis ap-
 pellat, & alios cæterarum nationum. Statuit enim
 altissimus terminos gentium iuxta numerum
 angelorum.

¶ Hanc literam א maxime inter cæteras affe-
 rimus diuinam, propterea quod præcipua diuina
 nomina hac scribuntur, ut אלהים אלהים אלהים,
 id est, qui fuit, est, & erit. Nam trium
 temporum verbi substantiui differentias com-
 plectitur, præteriti scilicet, præsentis, & futuri.
 Secunda enim & tertia litera ipsius nominis,
 scilicet ה & ו primam personam præteriti tẽ-
 poris eiusdem verbi notat, quæ est ותיירתי, id est
 fui: quarta vero primam præsentis temporis
 indicat personam, quæ est אהיה, id est sum.
 prima autẽ, scilicet א, quæ principio primæ per-
 sonæ futuri tẽporis cuiusque verbi apponi solet,
 primam futuri denotat personam. quocirca illud
 Exo. 3 ca: אלהים אלהים אלהים ויאמר בת

תאמר לבני ישראל אחיה שלחני
 quis interpretari poterit ita, Sim qui
 sim. & ait, Sic dices filijs israel. Qui fuit, est, &
 erit, misit me ad vos. ¶ Secundum nomen habēs
 ר est יהוה, quod magno mysterio ineffabile
 dicitur. ita enim distincte diuinam essentiam
 significat, vt cum simplicissima ipsius vnitatem,
 & diuinarum personarum trinitatem, & æter-
 nam earum distinctionē, originem, productio-
 nemque aperte insinuet. Quia igitur deus tri-
 nus & vnus, qui omnino ineffabilis est, atque in-
 comprehensibilis, per hoc nomen significatur,
 idcirco nomen ipsum ineffabile dicitur. Eam
 ob rem antiqui Iudæorum à Mose illo magno
 edocti, ad designandum hanc diuinæ trinitatis
 & vnitatis ineffabilitatem, statuerunt hoc no-
 mē minime proferri: sed vbiq; inueniret, loco
 eius nomen hoc ארזי, id est dominus pro-
 nunciari debere. ob hanc etiam dei ineffabilita-
 tē dixit Rabbenu Haccados אורייער שאין
 לאל שם אשר אנו זוכין להשיג
 חכמת לפי שעצמותו הוא שמו
 וי. i. idcirco notū tibi facio,
 deū nō habere nomē, cui⁹ cognitionē nos habe-
 re possim⁹: qñquidē eius substātia est nomē ei⁹,
 & cōtra. Quod Mercur. quoq; Trimeg. sentire
 videt, dū ait, ἐστὶ ὁ ὧν ἀνόνητος, id est, Est
 enim qui est, absque nomine. & rursus de huius-
 iusce nominis ineffabilitate inquit, οὐ τὸ ὄνομα
 μα ὁυ δύναται ἀνθρώπινῳ σώματι λα-
 λεῖναι. hoc est, cuius nomen non potest
 humano ore effari. Quod neque cacodæmon
 e ij

tacere potuit. Nam Apollo Delphicus quæren-
 ti cuidā quid deus esset, ita inter cetera respon-
 dit, οὐ τὸ ὄνομα μὴ δ' ἐ λόγῳ χοροῦμενον, id
 est, Cuius nomen nec verbo capiendum. Hinc
 deus loquens de hoc nomine Exodi 3 dixit,
 אֶלֶּם לְעוֹלָם הוּא שְׁמִי לְעוֹלָם hoc est, nomen meum ad
 occultandum. vbi aliqui dixerunt in æternum.
 quod verum esset si scriberetur cum ך, hoc mo-
 do אֶלֶּם לְעוֹלָם. Sed ea dictio non habet ך, & de-
 scendit à verbo אֶלֶּם quod occultare siue cela-
 re significat. Quod quidē nomē אֶלֶּם occultā-
 dum propter indignos, inuenitur manifestatum
 & detectum ob ipsos mites & pios in hoc ver-
 siculo per literas vltimas אֶלֶּם אֶלֶּם לְעוֹלָם
 שְׁמִי. id est, Si dixerint mihi, quod nos
 men eius: quid? Hocce nomen אֶלֶּם perfectis-
 sime discipulis suis exposuit. quare & patrem
 alloquens (vt Ioan. habetur 17 cap.) inquit,
 ἐφάνησά σοι τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις
 οὓς δειδωκάς μοι ἐκ κόσμου. Ex quo prædicto
 nomine tria alia diuina nomina componi vete-
 res hebræorū asseruerūt, scilicet אֶלֶּם, אֶלֶּם, אֶלֶּם.
 Primum quod idem est quod deus, patrem de-
 signat, qui totius diuinitatis fons est, & com-
 ponitur ex א prima litera, & ה secunda eius-
 dem nominis: de quo Hieronymus ait. Octauū
 scilicet nomen est אֶלֶּם. quod in deo tantum po-
 nitur, & in אֶלֶּם לְעוֹלָם extrema quoque syl-
 laba sonat. Asseritq; Origenes quòd אֶלֶּם לְעוֹלָם
 אֶלֶּם אֶלֶּם לְעוֹלָם & אֶלֶּם לְעוֹלָם propter vernacu-
 lum vniuscuiusq; linguæ idioma non possit ita
 apud alios sonare, vt apud suos dicta sunt: &

multo melius esse non interpretata ponere, quā vim eorum interpretatione tenuare. Igitur **תְּלִילָה** exprimit laudate dñm: **יְמִנָה** vero Aquila, referente Hieronymo, *πεπισομένως* exprimit: quod nos fideliter possumus dicere, ductum aducrbium ex nomine fidei **יְמִנָה**. Septuagintaduo *γένοιτο*, id est fiat. Vnde & in fine librorum (in quinq; siquidē volumina psalterium apud hebræos diuisum est) *γένοιτο γένοιτο* transtulerunt: quod in hebræo legitur **יְמִנָה יְמִנָה**: quo scilicet ea vere dicta quæ sunt supra, confirmentur. Vnde & Paulus asserit non posse aliquem respondere **יְמִנָה**, id est confirmare quæ prædicata sunt, nisi intellexerit prædicationem. **מָתָנָה יְמִנָה** magis Syrum est, ut ait diuus Hieronymus, quā hebraicū: tamen si ex confinio vtrarumq; linguarum aliquid & hebræum sonet: & interpretatur, dominus noster venit: ut sit sensus, Si quis non amat dominum **יְשׁוּעָה** Christum, *ἀνάθεμα* sit: & illo completo deinceps inferatur, dominus noster venit. quod superfluum sit aduersus eum odij pertinacibus velle contendere, quem venisse constet. Secundum vero nomen ex secunda & tertia constat litera, sic **יְהוָה**: quod ipse interpretatur, & filium significat, quia ipse profecto est quē prophætæ ad redimēdum genus humanum venturum prædixerunt, & digito quandoque monstrādū, iuxta illud Esaiæ 35 cap. **אֵלֵהֶם יְהוָה**, id est, Deus ipse veniet, & saluabit nos. Tertium denique nomē diuinum ex tertia & quarta constituitur litera, scilicet **יְהוָה**

& **ק**, sic **קקק**.i. & ipse: & spiritū sanctū deno-
 tat: quia & ipse quoq; post filiū visibiliter mitti
 debebat in colūbæ specie, & linguis igneis, nō si
 bi hypostatice vnitis, sed tanq̄ sub signo. In hoc
 autē, q̄ secundū nomē descendit à primo, & ter-
 tiū à secūdo (nā litera **ק** cōmunis est primo &
 secūdo nomini, γ vero cōmunis est secūdo & ter-
 tio) ostēditur planè filiū cōsubstantialē esse pa-
 tri à quo genitus est, & spiritū sanctum cōsub-
 stantialem esse filio, qui consubstantialis est pa-
 tri: vt palam liqueat & filiū esse in patre, & pa-
 trē in filio, ac spiritum sanctum esse in vtroq;.

¶ Super sunt duo diuina nomina habētia ipsum
ק, nempe **קש** & **אלהים**: à quibus non
 minorem cōsonantiam habet corpus humanū,
 quàm inter membra & humores adinuicem, &
 inter animam atq; spiritum regentem. Vnde
 maximo sacramento data sunt tot præcepta af-
 firmatiua in lege Mosaica, quot sunt ossa i cor-
 pore humano, videlicet 248: & tot negatiua,
 quot sunt nerui in eodem corpore, qui sunt non
 sine magno sacramento 365: quo numero di-
 es & noctes anni comprehenduntur: quæ simul
 iuncta excrescunt ad 613: quem numerum itis-
 dē reddūt literæ nominis dei **אלהים** si reple-
 atur, & nomē **קש** addito vno significante il-
 lud quod resultat ex vtroque. Si enim imple-
 antur, id est si literę cōponentes nomē **אלהים**
 in proprijs scripturis pronuncientur, **אלת**
למדתאיתירמם conflabitur ex eis nu-
 merus 296: & literæ nominis **קש** dant 316:
 quæ simul iunctæ faciunt 612. & illud vnum
 quod ex eis resultat, perducit numerū ad 613:

quo quidē secundū doctrinā secretiorū theolo-
 gorū magno mysterio denotat q̄ plenitudo iu-
 dicij cōtenta sub hoc nomine אלהים data est
 וְשׂוּ, q̄ ait, Neq̄ enim pater iudicat quenq̄. qui
 oīa iudicaturus iterū ait, De omni verbo otioso
 quod locuti fuerint homines, reddēt rationē in
 die iudicij: multo magis de omni quod factum
 fuerit cōtra p̄cepta tā affirmatiua q̄ negatiua. ā
 quibus non sumus exempti, cum omnia illa cō-
 cludant in breui sed mysterioso verbo euange-
 lico, in quo absorbetur tota perfectio omnium,
 dicente וְשׂוּ, Ab his duobus mandatis, amore
 videlicet dei, & proximi, tota lex p̄det, & pro-
 phetæ: quæ qui adimpleuerit, sentiet illam per-
 fectissimam harmoniam quam Augustinus di-
 cit esse non solum in his quæ foris patent suis
 numeris & mensuris coaptata, sed etiam in his
 quæ humanus oculus non pertingit, tanta nume-
 rositate & cōsonātia cōducta, vt nullus eam in-
 uenire potuerit. In quibus p̄ceptis qui cum
 deo pensus cōcordarit atq̄ conuenerit, melius
 sentiet quā intelliget viuacitatem illam ra-
 tionis quæ in corpore quadam coaptatione
 miscetur: veluti grauium leuiumq̄ vocum in
 vnam consonantiam tendentem concentus qui
 vere futur⁹ est in regno illo cū וְשׂוּ אלהים
 audietq̄ illud citharœdi תלגנו עצמות
 רבית. id est. Exultabunt ossa quæ contri-
 uisti. Hinc magnifico quodam sensu inquit D.
 Augustinus q̄ omnes nerui & membra corporū
 suscitatorum resultabunt in laudem principis
 וְשׂוּ, & tanto meliori concentu, quanto cons-
 e iij.

sonantiores fuerint homines cū אלהים ישור
in obseruandis diuinis illis præceptis in ipsis no-
minibus contentis.

Ⲛ litera, vt dicunt hebræi, designat primum
mobile, quod primo mouenti & fonti omnium
rerum respondet: qui omnia mouens, trahit ad
se omnia, veluti centrum omnes lineas circums-
ferentiæ in se conducit.

Ⲛ finale significat, vt nonnulli eorum asse-
runt, girum stellarum fixarū, quæ sphaera octa-
ua nominatur: quæ diuiditur in duodecim εω-
στιακοῦ signa, quæ hebræi אלהים appellat.
Quæ litera Ⲛ in principio & fine potest esse
seruilis, & substantialis: in medio vero semper
est fundamentalis, siue naturalis: vt in dictione
חכמה, id est sapientia. quæ quidem dicitio
est symbolum omnium mandatorum dei. cum
enim quatuor illius vocabuli elementa de pro-
prijs scripturis præciaueris, אהיה מים הי
cōstabitur ex eis numerus 613 altissimi man-
datorum, quæ doctores hebræi אהיה אהיה ap-
pellant.

Ⲛ est signū primæ spheræ planetarum, qui
dicuntur ab hebræis אהיה quasi ambulones,
quos latini errones appellant, instar græcorum
qui ob id eos asserunt esse πλανήτας: diciturq;
orbis septimus Saturno attribut⁹, quæ אהיה אהיה
nuncupāt secretiores hebræi. Estque ipsa litera
Ⲛ in principio tantum seruilis, vt diximus, &
substantialis: vt in dictione אהיה. i. cor: cuius lite-
ræ reddunt numerū 32 iustitiæ, quia semper
diuisibilis ī partes æquales vsq; ad unitatē. q̄ itē

numerus coaceruatur non sine magno sacramen-
 to ex 22 literis alphabeti, & 10 numerationi-
 bus vel mēsuris diuinis, quibus deus omnia me-
 titur: ex quibus constituuntur illi 32 gradus intel-
 lectus, vt plenius dicemus in myriade nostra, ad
 quos cordi mundo datum est conscendere, iuxta
 illud, Ascensiones in corde suo disposuit. & Beati
 mundo corde: quoniam ipsi deum videbunt.
 מַאֲרִיָּם apertum notat sphaeram Iouis, qui ab he-
 breis מַאֲרִיָּם nominatur. מַאֲרִיָּם clausum est symbolū
 sphaeræ Martis, qui appellatur hebraice מַאֲרִיָּם
 quæ quidem litera siue aperta siue clausa, pote-
 rit esse radicalis: vt patet in dictione מַאֲרִיָּם, de
 qua ait Rabbenu Haccados, q̄ Iudæi qui ipsam
 matrem יֵשׁוּעַ antecesserunt, sciuerunt quo nomi-
 ne ipsa vocanda esset, probantque id ex cap. ix.
 Esaia, vbi habetur, לְסֹרֶת מַשְׁרָתָהּ, id est
 ad multiplicandum imperium vel principatum.
 nam ab his dictionibus oritur מַאֲרִיָּם שְׂרָתָהּ .i.
 Maria dñā. Hoc modo si accipias מַאֲרִיָּם & שְׂרָתָהּ cōsti-
 tuent primā particulā לְסֹרֶת. Si autē accipieris
 מַאֲרִיָּם שְׂרָתָהּ & לְסֹרֶת hui⁹ dictionis מַאֲרִיָּם
 quarum singularū numerus est 5, & ambę 10 cū
 valeant, significant מַאֲרִיָּם huius dictionis מַאֲרִיָּם, &
 addito מַאֲרִיָּם dictionis sequentis fit מַאֲרִיָּם, fit ita-
 que ex מַאֲרִיָּם שְׂרָתָהּ לְסֹרֶת .i. ad multiplican-
 dum principatū מַאֲרִיָּם שְׂרָתָהּ .i. Marię domi-
 nę, vt nobis innotescat hanc מַאֲרִיָּם esse domi-
 nam, ac cælorum reginam. Nec absque myste-
 rio duplex מַאֲרִיָּם mutatur in מַאֲרִיָּם, nam quemadmodū
 מַאֲרִיָּם componitur ex מַאֲרִיָּם & יֵשׁוּעַ ita מַאֲרִיָּם constat ex di-
 uinitate & humanitate: & sicut hæc duo מַאֲרִיָּם sunt

duo γ ex quibus procedūt duo γ , tanquam duo filij qui ab ipsis oriuntur, ita in substantia γ inueniuntur duę filiationes, quarum vna est diuinitatis, qua dei filius est: altera humanitatis, qua est filius γ . Quę autē γ huius dictionis positū sit in medio nominis γ , ostendit beatissimę virginis mentem & cogitationem omnē esse, vt suam virginitatē cōseruet. Erit enim virgo mēte & actu: quoniā per γ , בתולה, .i. virgo significat. Hactenus Rabbenu Haccados. ¶ Nō prætereundū ipse duco, quod apud hebręos sunt tria vocabula virginem significantia, videlicet γ & γ . Primum solum ætatis respectum habens, puellā siue adolescentulam significat, tam virginem quā corruptam. Secundum, scilicet בתולה ad virginitatem duntaxat respectum habens, virginem significat, siue adolescentula sit, siue anus: γ autē significat adolescentulam & virginem. Quapropter mulier, siue iuuenecula sit siue annosa, quādiu virgo est, בתולה appellatur. quādiu autem iuuenecula est, siue virgo siue corrupta sit, γ nuncupari potest. γ vero nulla vocari potest, nisi & iuuenecula sit, & virgo intacta. Quod ipsa quoque vocabuli interpretatio aperte indicat. derivatur em̄ γ a verbo γ , quod abscondere siue celare significat. quamobrem γ apud hebręos adolescentulā ab aspectibus hominum absconditā, celatā & occultā, atque omnino intactā significat. Restat mysteriū aliud in dictione γ in qua inuenit̄ rarū quiddā, quod in tota scriptura nō occurrit, nēpe γ . .i. finale m

clausū in medio, qđ nō solet poni nisi in fine dictionis. Cui⁹ mysteriū crediderim, qđ ppetua virginitas מרים insinuatur. quidā suspicantur qđ regnū ישׁר prius fuerit arctatū intra regnū Iudeorū. cōtrario modo iuenit cōtra rationē grāmaticā. ij. Esdræ. ij. cap. in fine dictionis מ aperitū. dicit em̄ תמי פרוצים. Præterea מ clausū eiusdē dictionis לסרבת quæ numerū 600 importat, ostēdit magno sacramēto qđ ab hora qua pphetatū fuit תנת עלמת תרת, hoc est, Ecce virgo cōcipiet, vsq; ad natiuitatē ישׁר 600 ad vnguē anni præterierūt. מ significat scđm hebreos luminare mai⁹: qđ ab eis vocat שמש, id est sol: & eius sphæra dicitur orbis חמה. מ finale sphæra indicat Veneris, qđ ab hebræis vocat צרצת: qđ qđē lra in principio vocē passiuam denotat: vt יתרת י. iurauit dominus. quod exēplū eo libētius citauī, quo agnoscas nostrā incredulitatē, qđ & a deo iuramētū extorquet, & tāta est eius in nos indulgētia, vt se nræ infirmitati accōmodās, ob nostrā salutē etiā iurare non dedigneſ. & vide formā verbi passiuī, qđ si dicat, adiurat⁹, & sacramēto astrict⁹ ptulit. quo nimirū a facilitate iurādi nos dehortat. quāquā interī nō nesciā passiuā p actiuīs, aut, vt gręci vocant, medijs accipi: vt שׁשׁ. i. iudicat: & אקרא. i. vocat apđ Esaiam: & שׁשׁ. i. iuratus. quomodo & latini dicūt, Iuratus sum p iurauī, vel adactus iusiurandū præstiti. Tullius in rhetoricis, quid iuratus sit, pro quid iurauerit. In capite etiam ipsa litera מ est substāialis, vt in dictione שׁשׁ, quæ hebræis serpentem & ten-

tare significat. Hinc magno mysterio legitur apud Matthæum. iij. cap. Christum a tentatore, qui in serpente figurabatur, tentatum esse.

☿ est symbolum cancellarij, qui dicitur ab hebraeis כרוב, & latine Mercurius: estq; ipsa litera semper naturalis, vt in dictione יבנס, id est foeminalia vel braccæ vsq; ad genua pertinentes. Græce dicuntur περισκελῖ. Refert Iosephus de hoc genere vestimenti qd ex octo primum est (nā etate eius, vt ait Hieronymus, adhuc templum stabat, & nondum Vespasianus & Titus Hierosolymam subuerterant: & erat ipse de genere sacerdotali: multoq; plus intelligitur quod oculis videtur, q̄ quod aure percipitur) hæc foeminalia de bysso retorta ob fortitudinem solere contexti, & non postq̄ incisa fuerint, acu consui. nō enim posse in tela huiusmodi fieri: de quibus ait diuus Hierony. Lineis foeminalibus, que vsq; ad genua & poplites veniunt, verenda celantur, & superior pars sub vmbilico vehementer astringitur: vt si quando expediti maciant victimas, tauros & arietes, trahūt portantq; onera, & in officio ministrandi sunt, etiam si lapsi fuerint, & femora reuelauerint, non pateat quod opertū est. Inde & gradus altaris prohibentur fieri, ne inferior populus ascendentium verenda cōspiciat. Ab eadē litera ☿ incipit dictio יהוה quod nos petram vel fortem, vel montem petrosū, aut confugium possumus interpretari. Et quis est fortis & omnipotens, & supremum omnium confugium, nisi pater æternus! Nec miretur quispiam q̄ petra nunc pro patre, nunc pro

filio in sacris literis accipiatur: quia aliquando in ipsis sacris eloquijs pro utroque simul ponitur. nam $\gamma \beta \aleph$ lapidem significat. cuius dictionis si duæ primæ literæ accipiant, $\beta \aleph$ faciunt, quod patrem significat. si autem mediâ cum vltima coniungatur, $\gamma \beta$ constituent: quod filius interpretatur. $\gamma \beta \aleph$ igitur quod nos dicimus petram, & patrem & filium designat, qui iidem sunt, reprobati quidē ab illis ædificâtibus & construentibus doctrinas & statuta hebræis siue Turcis, qui non confitentur deum patrem, & filium eius $\gamma \psi \aleph$ Christum. $\aleph \gamma$ est nota, vt dicunt hebræi, spheræ lunæ, quæ ab eis dicitur $\aleph \gamma \aleph$, & apparet quasi oculus sinister mundi, estq; inter astrifera vltimus orbium: & propter albedinem quandoque nominatur $\aleph \gamma \beta \aleph$. Et est ipsa litera γ semper radicalis: vt in dictione $\gamma \aleph \gamma$, id est fons & oculus: adeo q; oculus & fons diuinæ pietatis idē sit, sicut & idem est oculus & fons pietatis in nobis: qui si aperiatur ad lachrymas fundendas pro dei amore, & præ dolore $\gamma \psi \aleph$ pro nobis mortē acerbissimâ passi, & afflicti proximi, statim diuinæ pietatis fons ad compatiendū lachrymanti aperitur. ideo saluator dixit, Beati qui lugēt, quoniam ipsi consolabuntur. exuberantia videlicet diuinæ pietatis suscepta ab illo fonte, de quo dicitur, Quoniam apud te est fons vitæ. $\aleph \gamma$, vt asserunt hebræi, significat animam intellectualem singularem & vniuersalem, & dirigitur ab intelligentijs separatis, quibus infunditur tã in spheris q̄ in stellis, & in omnibus animatis superioribus & inferioribus spherarum & elementorum.

Q finale denotat secundū eosdem spiritus ani-
 males, qui diriguntur ab intelligentijs superioris-
 bus de virtute atq; mandato dei. Estq; ipsa litera
 הָ semper essentialis: vt in dictione הָרָה. i. vitu-
 la siue vacca quæ eligebatur in sacrificium con-
 tra peccatum vituli adorati, vt expurgatio fieret
 per id per quod filij Israel peccauerant. Si autē
 referare aliquid de recōditis mysterijs velimus,
 hæc vitula est beata virgo de pgenie אֲרִמְרָה
 id est ruffi David: per quam inducta est benedi-
 ctio expellens maledictionē & infectionem dif-
 fusam per Euam in humanum genus. Videamus
 quanta consonantia oīa in hunc sensum cōueni-
 ant. Eua אֵרָה. i. rubea terrestris, אֲרִמְרָה ru-
 bea cęlestis, & plena igneo spū, plenaq; gfa. ideo
 dicit q; vitula illa eligēda erat perfecta, integra,
 & sine aliqua macula, quæ nec fuerit pressa ali-
 quo iugo, sicut & virgo cęlesti oraculo protesta-
 ta est dicens, הָרָה אֲרִמְרָה יְרֵעָה. i. Quo-
 niam virum non cognosco. Huius quoq; vitulæ
 sacrificium & omnia mysteria celebrata fuere
 extra castra, & communem coetum etiam electi
 populi, sicut & אֲרִמְרָה mysteria omnia celebra-
 ta sunt extra communem legem. Et vt aliquid
 de mysterijs secretioris Theologiæ referamus,
 obseruabimus etiam quanto sacramento nume-
 ri literarum הָרָה & אֲרִמְרָה conueniant. no-
 men enim אֲרִמְרָה dat 290, הָרָה autem dat
 285. cui si restituatur הָ siue quinaris a אֲרִמְרָה
 ablati, subente domino, quæ prius dicebatur
 אֲרִמְרָה, consurgit 290: qui numerus fuit etiam

ablatus a prima muliere per ארם quādo voca-
uit eam אשה. Vbi aduertendum est פשא
dat 311. sed nomen mulieris quod est אשה,
dat 306, deficiēs p quinariū a nomine viri. Hoc
igitur quinario restituto ארה vt sit perfecta, &
quadam virilitate plena, dat 290, quantum red-
dit nomen ארם, quæ plena fuit omni virtute
& virilitate, vt pareret sine viro.

¶ צ symbolizat, vt dicunt hebræi, materiam
tam cælorum, quæ est intelligibilis, quàm ele-
mentorum, quæ est sensibilis, omniumq; misto-
rum. צ finale monstrat elementorum formas.
Et est ipsa litera ppetuo radicalis, vt in dictione
צמח, id est germen, quod est vnum ex nomi-
nibus ישן: vt patet apud Zachariam 6 capite
תוא איש צמח שמו, id est, Ecce vir, gers-
men nomen eius. Ab eadem litera צ incipit al-
liud nomē ישן, scilicet צריך, vt patet per Za-
chariam. ix. cap. יתוא מלכך יבוא צריך. Et
Ecce rex tuus veniet tibi iustus.

¶ ק est symbolum inanimatorum & minera-
lium, & eorū quæ dicuntur elementata & mista.
Et est perpetuo naturalis, vt in dictione קרא
id est: & vocauit. Vbi non sine mysterio dicit scri-
ptura in principio voluminis Leuitici קרא
Mosem non exprimens quis vocauerit, sicut vo-
care cōsueuerat. Vnde inquirendū est quis voca-
uerit, cū nō sine mysterio p̄termissum sit in hoc
principio libri: qđ in toto progressu facere cōsue-
uit. Sed si supputet nūer⁹ importat⁹ p lras illius
principij qđ est קרא, mysteriū incipit inda-

gari. dant enim illæ literæ 316 adiuncto א, ubi innuitur nomen אש, quod tantundem in numero importat, & est nomen illius qui dedit virtutē omnibus sacrificijs in libro Leuitico tractatis, qui magno mysterio a dictione אררר incipit, & ab eadem nomen habet, cui adiungitur א patrem significans existentem cum filio, & omnia cum ipso operantem, sicuti ipsemet filius testatur dicens, Pater meus usque modo operatur, & ego operor. א, ut asserunt hebræi, significat omnia vegetantia, fructus & fruges, ac terræ nascencia. Et est semper radicalis, ut in dictionibus אש & ארר. Primum latinus interpret ex voce græcanica στενωμα firmamentum interpretatus est, mentem lxxij non usque adeo (ut videtur) assecutus. Nam illi etymon vocis græcanicæ nō a στενω, quod est firmo, sed a στενωμα, quod prius significat, deduxisse videntur. Latine separamentum aut tabulatum non inepte dici posset. Separat enim angelos ab ijs quæ infra sunt: participat autem tabulatum istud partim angelis, partim inferioribus. hebraica vox ipsa ארר extensionem significat, ad quā David psal. ciiij. alludit, Extendens cælos sicut pellem. Secundum vocabulum, scilicet אש, mendacium significat: & est nomen omnino oppositum ipsi אמת. i. veritati: de qua plura diximus. nam hæc dicitio אש eis scribitur literis quæ nullam habent stabilitatem, nec stare possunt seorsum, neque simul iunctæ: ut vera sit parcemia, Mendacium breues pedes habet, imò claudos & debiles. Insuper aduertendum est numeros literarum אש multo

tum discrepare a numeris denotatis per literas
 תמנ. נ em unitatē significat, & 1000: alia,
 scilicet מ, 40. tertia vero videlicet ת, 400. ino
 nuēs q̄ ipsa veritas dephēdit & colligat res diui
 nas denotatas p נ, cælestes p מ, & terrestres p
 ת. Literæ aut̄ oēs תקש importāt cētenarios
 addictos rebus inferiorib⁹ & crassiorib⁹, vbi vi
 get תקש. Igitur quia nec figuræ nec numeri
 importati per eas literas continent aliquid solio
 ditatis, innuitur q̄ ex se תקש facile corrui.

קש designat omnia sensitua tam reptilia terre
 ac progressiua, q̄ aquarum pisces, & aeris volu
 cres, simul & quæcunq; irrationabilia vitalem
 motum habētia: & est in fine semper naturalis,
 vt in dictione תשק. i. sancta sacra vel mere
 trix. habēt enim hebræi dictiones quasdam quæ
 vtramq; habent significationem, sicut אשח nō
 solum peccare, sed peccatum explare quoq; si
 gnificat, & בך benedixit & maledixit expri
 mit, quæadmodum latini sacrum pro execrabi
 li dicūt: vt est illud, Auri sacra fames. Hanc lite
 ram קש posuimus in septima connexionē, nō si
 ne magno sacramento. ea vero consonans est lite
 ra, nō fortuitu capta, nec imprudēter arrepta, nō
 ab imperitia neq; inscitia, aut præter opinionem
 præterve spem admissa, sed prouidentia summi
 dei omnia circumspiciente, omnia dispensante
 iuxta æternum suæ rationis examen ex vniuers
 sis characteribus electa, qua scriberetur nomen
 תשק: quæ apud latinos es nominatur, quæq; he
 braice ignem significat, & nomen dei. Hic est
 ille dei maximus קש. i. ignis, qui ait, Veni mit
 f

tere ignem in terram. Hinc magno mysterio de hac litera **ש** dicitur a contēplatissimis ita istud **אז תרחל לקרא בשם יהוה**. i. tunc expectatus est vocari per **ש** literā, q̄ iuxta numeros valet idē quod **ברחמים**. i. in miserationibus: & **מ** litera designat **מתוך**. i. de medio: per idē atque hoc modo intelligi deberet, **אז תרחל לקרא בשם יהוה מתוך יהוה**. i. tunc expectatus est vocari per **ש** de medio **יהוה**: utroq̄ **ת** in **ש** magno sacramento, ut diximus, verso.

ת est symbolum hominis & naturæ humanæ, quæ est perfectio & finis omniū creaturarum. quæ qdē litera **ת** una est ex literis illis quæ recipiunt virgulam raphē. sunt enim istæ septem **ת**, **ב**, **ג**, **ד**, **ה**, **ו**, **ז**, in quibus semper debet subaudiri ac intelligi aut superiniecti ipsum raphē quando in umbilico earum non est pūctus dagges. i. auctio, dicta, ut videt̄, à **ת**, **ג**, **ד**. i. creuit: q̄ ei⁹ accessu literæ velut grauida grandescat, aut eadē altera accrescat: quā autionē una ex istis literis quatuor **ת**, **ו**, **ז**, **ח** aufert: & cū præcedētē dictionem terminat, regulariter sequentis dictionis prima litera debet leniter pronūciari. atq̄ haud scio an raphē. i. lenitatis appellatio sit à **ת** desumpta, quod refedit, & aliquando reticuit significat, quasi literam sibi subsistentem desiderare, quietē mve agere, aut certe partim interfingere, minūsvē seipsam sonare cogat. nativam enim literæ pronūciationem superiniectū raphē magnopere remoratur ac impedit. nam illis septem incumbens, eas aspiratione quasi tardat, supprim itq̄, ad naturam aspiratarum, ac si

onere torpescerent. quod ad exercitandum ingenia plurimum valet, ne torpeamus segnitie. nihil enim in sacra scriptura fit sine ratione. Igitur iste quatuor literarum אהיה quia multa propinquitate nomini diuino ineffabili sunt iunctae, sed sunt literae quibus praecipua dei nomina scribuntur, cum quadam mansuetudine, lenitate ac quiete prolationem post se faciunt. sic enim legit Malachiae 2, וּמִפְּנֵי שְׁמִי נִחַת הוּא, hoc est, propter nomen meum leniuit ipse. Eadem ipsa litera ה finiunt nomina foemina. nam omnia nomina hebraica, siue sint propria siue appellatiua, substantiua, adiectiua, verbalia, denominatiua, abstracta, concreta, simplicia vel composita, masculini generis inueniuntur vel foemini, vel vtriusque. duplicem enim eis sexum hebraei attribuunt secundum naturam, vocantque וּבְרִי וּבְרִיָּה Genesis 5. Masculum & foeminam creauit eos. Omne autem nomen cuius plurale terminatur in ים, arbitramur esse generis masculini, vt est illud inimitabile παραμύρον Esaiæ 44. quod cum praeter sermonis elegantia, tum praeter grauitate sententiae non potest eodem cum paragmeni decore latinis reddi:

בְּגֵרִים בְּגֵרִים בְּגֵרִים בְּגֵרִים
 id est, Perfidi siue praeruaricatores praeruaricantur, & praeruaricatione praeruaricantur praeruaricatores. παραμύρον voco, quum in eadem dictione, sed affectu non significatione immutata lus dicitur, vt liber libere agit, seruitute seruit seruus. Et quae in ה terminant plurale, asserim foemina: vt צְבִיאוֹת. Hierony. affirmat hoc esse

se quartum ex decem nominibus diuinis: quod
 72 virtutum, Aquila exercituum transtulerunt.
 & est ipsa litera **ת** substantialis interdum in
 principio, medio, & fine: vt **תתן רבתן**
 id est *κένωμα κ' οὐθ'ε'.* i. sempiterna illa ante
 creationem mundi priuatio, sempiternū illud
 nihil, densissimæ non existentium rerum tene-
 bræ: à quibus dictionib⁹, videlicet **תתן רבתן**
 putamus *χάος* vocabulum sumptum esse.
 nam litera **th** apud hebræos & **ch** maximā ha-
 bent in scriptura affinitatē. Prima enim sic **ת**
 altera sic **ח** pingitur. Quod itaq; apud Mosen
 erat **תתן** (q; primus oim hominū publicis lite-
 ris commendauit ea quæ lumine & consortio di-
 uino collustratus didicit sacramēta) gentes atq;
 Græci ipsi per linguæ diuersitatem *chou* appel-
 lauere: facilisque est a *chou* ad *χάος* transitus.
 Idem dicendū etiā de **בתן**, vna tantum litera
 commutata. In fine etiam est radicalis, vt patet
 in dictione **תבתן**: vnde & græci suum *χαράττε'ν*
 mutuarūt. i. excidit pro pepigit aut percussit. a-
 pud veteres enim columnis erectis incidebant
 foedera: quemadmodum apud nos schedas excin-
 dimus. Nam nos impacturi coronidē asserimus
 q; literæ sanctissimæ linguæ multifariā sumun-
 tur. Vnde adiuti penitus eruere poterimus pro-
 cul abdita mysteria. Nam mira latent mysteria
 in hoc idiomate sancto per arithmeticas suppu-
 tationes, vel geometricas literarum figuras, siue
 descriptas, siue transmūtatas, vel harmoniæ
 consonantias ex formis characterum, cōiunctio-
 nibus, separationib⁹, tortuositate, directione, de-

fectu, superabundantia, minoritate, maioritate, coronatione, clausura, apertura, & ordine resultantes: de quibus omnibus plenissime agemus in myriade illa nostra. Præcipua tamen mysteria eruuntur in cōmutatione sacrarum literarū, & in numerorum æqualitate: vt si verbi causa legero Esaia. xl. **מִי אֵלֶּה בְּרָא**. i. Quis hæc creauit? per siruph, de qua diximus, conuertā in **אֵלֶּה**: tum a actu redibit exordium Geneseos **בְּרָא אֵלֶּה**: vt sit sentētia, quis hæc creauit? Deus creauit. Et Ezechiel sedit ad fluuium Chobar, id est ad influentiam cherub, dicunt hebrei, transponatur **בְּרָב**, & fit **בְּרָב**: & Nohe inuenit gratiam. Genesis. vj. cōuertendo enim **בָּרָא** fit **בָּרָא**. De æqualitate vero numerorum sit exempli gratia istud mysteriū. Legitur de Isahac & Rebecca Genesis 25 **וַיִּתְּתֶר רֵבֶקָה אֶשְׁתּוֹ**. i. Et concepit Rebecca vxor sua. Ex quo diuinare commodum nobis cōceditur quidnam Rebecca conceperit. Per numerorum commensurationem reperiemus iuxta æqualitatem numeri **אֶשְׁתּוֹ** significare **אֶשׁ וְקֶשֶׁת**, id est ignem & stipulam. vtrumq; enim in se continet 707. Cōcepit ergo Rebecca ignē & stipulam: quod sacra comprobant eloquia, teste Abdia, qui ait, Et erit domus Iacob ignis, & domus Esau stipula. Et quia deuenimus ad coronidē, abunde satisfactum iri pro præsentī putamus rudibus alphabetarijs, si multis oratissis ppter indignos dicat̃ tātū quadruplex illa acceptio literarū. Aut enim sumunt̃ ab initio verbi ad aliquid aliud significādū, vt **יְוֹם אֶשְׁתּוֹ יִבְלֶה אֶשְׁמִירִים**

Id est, dies sextus, & perfecti sunt coeli. ecce יתורת. Aut à fine, vt לא יבן תרשעים
 quæ transpositæ faciunt אמין hoc est, Non sic
 simpli; quoniam non dicet אמין, Iccirco in ge-
 hennam mittentur. Aut sunt quæ se offerant lin-
 gillatim, quælibet per integram dictionem vnâ
 comprehensæ: vt, Multi insurgent aduersum
 me. Qui sunt isti multi? Respondent secretio-
 res hebræi רבים sunt Romani, Babylonij,
 Iudæi, & Medi. Aut postremum non relative ad
 aliorum verborum constitutionem destinatur,
 sed earum quælibet secundum suæ proprietatis
 significationem sumitur: vt quando duorum
 seculorum mentio fit, futurum seculum ׀ litera
 significat: & litera ׀ seculum præsens, iuxta
 illud, בראשית, id est, in ׀ creauit ea.

Accipe igit a me eo animo quo datur, studiose
 linguæ sanctæ cultor, hoc de mysticis literis do-
 num vtile, lōge augustiora mysteria accepturus
 ex illa myriade nostra mystica super nomine
 ישיׁ: in quo nomine flectatur omne genu, cele-
 stium, terrestrium, & infernorum. Amen.

׀ ׀

PARISIIS, ANNO DOMINI
 M. D. XXXII, MENSE
 MAIO.

¶ Erratorum post impressionem anti-
maduersorum recognitio.

¶ Pag. 10. ver. 1. ceteris est augultior. Pag. 11.
ver. 18. siue. Pag. 12. ver. 2. ךשׂר. Eadē ver. 11.
ךמׂש. Pag. 14. ver. 18. dele non. Pag. 19.
ver. 9. codices. Pag. 22. ver. 28. ךתוׂר. Pag.
24. ver. 28. perfectisq. Pag. 25. ver. 1. dele lo-
qui. Eadem ver. 28. ךל. Pag. 26. ver. 24. ךע.
Pag. 27. ver. 10. ךשמׂת. Pa. 29. ver. 10. ךשׂר.
Pagina. 53. ver. 29. ךרעׂר. Pagina. 54. ver. 5.
מתושלת. Pag. 55. ver. 21. ךררׂם.